

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Dočasný krizový rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství po agresi Ruska vůči Ukrajině

(2022/C 426/01)

1. AGRESE RUSKA VŮČI UKRAJINĚ, JEJÍ DOPAD NA HOSPODÁŘSTVÍ EU A POTŘEBA DOČASNÝCH PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ STÁTNÍ PODPORY

- (1) Dne 22. února 2022 Rusko nelegálně uznalo části Doněcké a Luhanské oblasti na Ukrajině, které nejsou pod kontrolou vlády, za nezávislé subjekty. Dne 24. února 2022 zahájilo Rusko nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi vůči Ukrajině. Na toto závažné porušení územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny Evropská unie (EU) a mezinárodní partneři okamžitě reagovali uložením omezujících opatření (sankcí). Sankce byly rovněž uvaleny vůči Bělorusku vzhledem k jeho úloze při usnadňování ruské vojenské agrese. V týdnech, které následovaly, byla přijata další opatření a v závislosti na vývoji může dojít k přijetí dalších kroků. Rusko se rozhodlo přijmout určitá vlastní omezující hospodářská protiopatření ⁽¹⁾.
- (2) Ruská vojenská agrese vůči Ukrajině, uvalené sankce a protiopatření přijatá například Ruskem budou mít ekonomické důsledky pro celý vnitřní trh. Podniky v EU mohou být dotčeny mnoha způsoby, a to jak přímo, tak nepřímo. Dopad může mít podobu snižující se poptávky, přerušení stávajících smluv a projektů s následnou ztrátou obrátu, narušení v dodavatelských řetězcích, zejména surovin a polotovarů, nebo jiných vstupů, které již nebudou k dispozici nebo nebudou ekonomicky dostupné.
- (3) Ruská vojenská agrese vůči Ukrajině vedla k narušení dodavatelských řetězců pro dovoz některých produktů z Ukrajiny do EU, zejména obilovin a rostlinných olejů, jakož i pro vývoz z EU na Ukrajinu. To mělo významný dopad na trh s energií a vyvolalo nárůst cen elektřiny a plynu v EU. Již v týdnech předcházejících fyzické agresi ovlivňovala pravděpodobnost vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině trh s energií. Vysoké ceny energie dopadají na řadu hospodářských odvětví, včetně některých odvětví, která byla obzvláště zasažena pandemií COVID-19, jako je doprava a cestovní ruch. Dopad byl znatelný i na finančních trzích, zejména pokud jde o obavy v oblasti likvidity a volatilitu trhu v rámci obchodu s komoditami. Vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině rovněž vedla k rozsáhlému nucenému vysídlení ukrajinských občanů, a to jak v rámci Ukrajiny, tak i do sousedních zemí, a způsobila příliv nebývalého počtu uprchlíků do EU, což má závažné humanitární a hospodářské důsledky.

⁽¹⁾ Například dne 6. března 2022 přijala vláda Ruské federace výnos č. 299, kterým se mění odstavec 2 metodiky pro stanovení výše odměny, která má být vyplacena držiteli patentu při rozhodování o použití vynálezu, užitého vzoru, rozhodnutí o použití vynálezu bez jeho souhlasu, a postup pro vyplacení této částky. Tento pozměňovací návrh předpokládá, že „za použití vynálezu, užitého vzoru nebo průmyslového vzoru „držitelů patentů“ z cizích států, které se dopouštějí „nepřátelských činů“, nebude poskytnuta žádná odměna“.

- (4) Geopolitická krize vyvolaná ruskou agresí vůči Ukrajině má rovněž obzvláště závažný dopad na odvětví zemědělství, zpracování potravin, odvětví rybolovu a akvakultury. Vysoké ceny energie mají za důsledek vysoké ceny hnojiv. Na dodávky hnojiv mají rovněž dopad omezení uvalená na dovoz hnojiv z Ruska a Běloruska. Je pravděpodobné, že krize bude mít závažné důsledky pro dodávky obilovin (zejména kukuřice a pšenice) a olejnin (slunečnice, řepka olejka) nebo škrobových derivátů z Ukrajiny a Ruska do EU, což povede i k výraznému nárůstu cen krmiv pro hospodářská zvířata. Kombinovaný dopad tohoto zvýšení nákladů na energie, hnojiva, obiloviny a olejnin je nejvíce pocítován u chovu hospodářských zvířat^(?). Ukrajina je rovněž důležitým producentem a vývozcem rostlinných olejů (zejména slunečnicového), a proto má zvýšení cen těchto produktů vliv na subjekty v odvětví zpracování potravin a nutí je hledat alternativy.
- (5) Druhým problémem je skutečnost, že kvůli válečné situaci nebo sankcím není možné dále dodávat výrobky z EU na Ukrajinu a potenciálně ani do Ruska a Běloruska. Zasažena by byla zejména odvětví vín a lihovin, zpracovaných potravin (včetně zpracovaného ovoce a zeleniny), odvětví čokolády, cukrovinek, počáteční kojenecké výživy a krmiv pro zvířata v zájmovém chovu v případě Ruska, ovoce a zeleniny v případě Běloruska a většiny zemědělských produktů v případě Ukrajiny.
- (6) Situaci zhoršuje prudký nárůst výrobních nákladů, který je částečně způsoben zvýšením nákladů na dusíkatá hnojiva v důsledku extrémního zvýšení cen zemního plynu, ale také v důsledku přímého využívání energie v zemědělských výrobních procesech. Vzhledem k tomu, že Rusko a Bělorusko jsou významnými producenty a vývozci všech tří typů klíčových hnojiv (dusíkatých, fosforečných a draselných), budou sankce jejich cenu ještě dále zvyšovat.
- (7) V této souvislosti se Komise rozhodla přijmout toto sdělení s cílem upřesnit kritéria pro posouzení slučitelnosti opatření státní podpory, která mohou členské státy přijmout, aby napravily hospodářské dopady v důsledku agrese Ruska vůči Ukrajině a v důsledku sankcí uložených EU a mezinárodními partnery a protipatření přijatých např. Ruskem^(?), s vnitřním trhem. Koordinovaná ekonomická reakce členských států a orgánů EU má zásadní význam pro zmírnění bezprostředních sociálních a hospodářských negativních dopadů v EU, zachování hospodářské činnosti a zaměstnanosti a pro usnadnění strukturálních přizpůsobení potřebných v reakci na novou hospodářskou situaci způsobenou ruskou vojenskou agresí vůči Ukrajině.

1.1. Sankce uvalené Evropskou unií a mezinárodními partnery

- (8) V návaznosti na nevyprovokovanou a neodůvodněnou agresi Ruska vůči Ukrajině se Rada Evropské unie dohodla na několika souborech omezujících opatření.

^(?) Ukrajina je čtvrtým největším externím dodavatelem potravin do EU a klíčovým dodavatelem obilovin (52 % dovozu kukuřice a 19 % dovozu pšenice seté do EU), rostlinných olejů (23 %) a olejnin (22 %, zejména řepky olejky: 72 %). Celosvětové ceny potravin jsou již nyní vysoké a vzhledem k situaci by se mohly ještě zvýšit.

^(?) Například podle globální databáze značek Světové organizace duševního vlastnictví, globální databáze vzorů Světové organizace duševního vlastnictví a databáze PatentSight bylo v březnu 2022 v Rusku v držení společností EU přibližně 150 000 platných ochranných známek, 2 000 průmyslových vzorů a 44 000 patentů. Ochranné známky společností EU, které jsou v Rusku chráněny, se týkají zejména těchto odvětví: léčiva, kosmetika, automobilový průmysl, chemické výrobky a spotřební zboží, módní a luxusní zboží. Vzhledem k vágní terminologii změny metodiky kompenzace, která má být vyplacena držiteli patentu na základě výnosu č. 299 ze dne 6. března 2022 (viz poznámka pod čarou 1) přijatého ruskou vládou, a vzhledem k ekonomické expozici podniků EU a jejich nehmotných aktiv držících v Rusku může mít takové protipatření potenciální rozsáhlý a škodlivý dopad na podniky EU.

- (9) Dne 23. února 2022 se Rada dohodla na souboru, jehož součástí jsou i) cílené sankce vůči 351 členům ruské Státní dumy a dalším 27 osobám, ii) omezení hospodářských vztahů s částmi Doněcké a Luhanské oblasti na Ukrajině, které nejsou pod kontrolou vlády, a iii) omezení přístupu Ruska ke kapitálovým a finančním trhům a službám EU ⁽⁴⁾.
- (10) Dne 25. února 2022 se Rada dohodla na dalších sankcích vůči Rusku, které jsou zaměřeny na: i) finanční sektor, ii) odvětví energetiky, kosmické odvětví a odvětví dopravy (letectví), iii) zboží dvojího užití, iv) kontrolu vývozu a financování vývozu, v) vízovou politiku a vi) dodatečné sankce vůči ruským osobám a dalším osobám (včetně osob z Běloruska) ⁽⁵⁾.
- (11) Dne 28. února 2022 Rada rozhodla o uzavření evropského vzdušného prostoru pro ruská letadla a přijala preventivní opatření s cílem zajistit, aby ruská centrální banka nemohla používat své mezinárodní rezervy způsobem, který oslabuje dopad přijatých opatření ⁽⁶⁾. Rada rovněž přijala dodatečné sankce vůči ruským osobám ⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/259 ze dne 23. února 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 1); prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/260 a 2022/261 ze dne 23. února 2022, kterými se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 3; Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 15); nařízení Rady (EU) 2022/262 ze dne 23. února 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 74); nařízení Rady (EU) 2022/263 ze dne 23. února 2022 o omezujících opatřeních v reakci na uznání nezávislosti území Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, která nejsou pod kontrolou vlády, a vyslání ruských ozbrojených sil na tato území (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 77); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/264 ze dne 23. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 95); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/265 a 2022/267 ze dne 23. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 98); Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 114) a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/266 ze dne 23. února 2022 o omezujících opatřeních v reakci na uznání nezávislosti území Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, která nejsou pod kontrolou vlády, a vyslání ruských ozbrojených sil na tato území (Úř. věst. L 42 I, 23.2.2022, s. 109).

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/327 ze dne 25. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 48, 25.2.2022, s. 1); nařízení Rady (EU) 2022/328 ze dne 25. února 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 49, 25.2.2022, s. 1); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/329 ze dne 25. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 50, 25.2.2022, s. 1); nařízení Rady (EU) 2022/330 ze dne 25. února 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 51, 25.2.2022, s. 1); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/331 ze dne 25. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 52, 25.2.2022, s. 1); prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/332 ze dne 25. února 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 53, 25.2.2022, s. 1); rozhodnutí Rady (EU) 2022/333 ze dne 25. února 2022 o částečném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací o usnadnění udělování víz občanům Evropské unie a Ruské federace (Úř. věst. L 54, 25.2.2022, s. 1).

⁽⁶⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/334 ze dne 28. února 2022, kterým se mění nařízení Rady (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 57, 28.2.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/335 ze dne 28. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 57, 28.2.2022, s. 4).

⁽⁷⁾ Prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/336 ze dne 28. února 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 58, 28.2.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/337 ze dne 28. února 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 59, 28.2.2022, s. 1).

- (12) Dne 1. března 2022 přijala Rada další opatření: i) vyloučení vybraných ruských bank ze systému předávání zpráv SWIFT ⁽⁸⁾, ii) opatření proti dezinformacím šířeným ruskými státem vlastněnými sdělovacími prostředky *Russia Today* a *Sputnik* ⁽⁹⁾.
- (13) Dne 2. března 2022 Rada rozhodla o zavedení dalších sankcí vůči Bělorusku v důsledku jeho role při usnadňování vojenské agrese, přičemž tyto sankce se týkají obchodu se zbožím používaným k výrobě či zpracování tabákových výrobků, minerálními výrobky, výrobky z chloridu draselného („potaše“), dřevěnými výrobky, cementovými výrobky, výrobky ze železa a oceli a pryžovými výrobky. Rovněž zakázala vývoz zboží a technologií dvojího užití do Běloruska nebo pro použití v Bělorusku, vývoz zboží a technologií, které by mohly přispět k rozvoji běloruského vojenského, technologického, obranného a bezpečnostního sektoru, a vývoz strojního zařízení a zavedla omezení vztahující se na poskytování souvisejících služeb ⁽¹⁰⁾. Rada rovněž přijala individuální opatření vůči 22 běloruským osobám ⁽¹¹⁾.
- (14) Dne 9. března 2022 přijala Rada další opatření zaměřená na běloruský finanční sektor, včetně zákazu využívání systému SWIFT vztahujícího se na tři běloruské banky, zákazu transakcí s centrální bankou Běloruska, omezení finančních toků z Běloruska do EU a zákazu poskytování eurobankovek Bělorusku ⁽¹²⁾. Rada rovněž zavedla další omezující opatření na vývoz zboží pro námořní plavbu a radiokomunikačních technologií do Ruska. Rada kromě toho uložila omezující opatření vůči dalším 160 osobám ⁽¹³⁾. Dne 15. března 2022 ⁽¹⁴⁾ se Rada dohodla na dalších odvětvových a individuálních opatřeních proti Rusku. Rada zejména rozhodla: i) zakázat veškeré transakce s některými státem vlastněnými podniky, ii) zakázat poskytování veškerých ratingových služeb všem ruským osobám nebo subjektům, jakož i přístup k veškerým službám předplatného souvisejícím s ratingovými činnostmi, iii) rozšířit seznam osob spojených s ruskou obrannou a průmyslovou základnou, na něž se vztahují přísnější omezení vývozu zboží dvojího užití a technologií, které by mohly přispět k technologickému posílení Ruska v oblasti obrany a bezpečnosti, iv) zakázat nové investice do ruského odvětví energetiky a zavést komplexní omezení vývozu zařízení,
-
- ⁽⁸⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/345 ze dne 1. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 63, 2.3.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/346 ze dne 1. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 63, 2.3.2022, s. 5).
- ⁽⁹⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/350 ze dne 1. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 65, 2.3.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/351 ze dne 1. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 65, 2.3.2022, s. 5).
- ⁽¹⁰⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/355 ze dne 2. března 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku (Úř. věst. L 67, 2.3.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/356 ze dne 2. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku (Úř. věst. L 67, 2.3.2022, s. 103).
- ⁽¹¹⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/345 ze dne 1. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 63, 2.3.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/354 ze dne 2. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 63, 2.3.2022, s. 5).
- ⁽¹²⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/398 ze dne 9. března 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině (Úř. věst. L 82, 9.3.2022, s. 1).
- ⁽¹³⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/394 ze dne 9. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 81, 9.3.2022, s. 1).
- ⁽¹⁴⁾ Prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/427 ze dne 15. března 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 1); nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 13).

technologií a služeb pro energetický průmysl a v) zavést další obchodní omezení týkající se železa a oceli, jakož i luxusního zboží⁽¹⁵⁾. Rada dále rozhodla o uvalení sankcí na nejvýznamnější ruské oligarchy, lobbisty a strůjce propagandy, jakož i na největší společnosti v odvětví letectví, armády, zboží dvojího užití, lodního stavitelství a strojírenství⁽¹⁶⁾.

- (15) Dne 3. června 2022 přijala Rada s ohledem na pokračující útočnou válku Ruska proti Ukrajině, podporu této války ze strany Běloruska a údajné kruté zacházení, kterého se dopustily ruské ozbrojené síly, šestý balíček sankcí⁽¹⁷⁾. Tento balíček zahrnuje: 1) zákaz dovozu surové ropy a rafinovaných ropných produktů z Ruska s omezenými výjimkami; 2) zákaz používání systému SWIFT pro další tři ruské banky a jednu běloruskou banku a 3) pozastavení vysílání v Unii pro další tři ruské státní sdělovací prostředky. Unie rovněž přijala sankce proti dalším 65 osobám a 18 subjektům. Patří mezi ně i osoby odpovědné za zvěrstva spáchaná v Buči a Mariupolu.

- (16) Dne 21. července 2022 přijala Rada sedmý balíček, který se rovněž označuje jako aktualizace a harmonizace balíčku⁽¹⁸⁾ a který se skládá z těchto doplňkových opatření: 1) zákaz dovozu zlata; 2) zpřísnění požadavků na podávání zpráv pro jednotlivce, na něž se vztahují sankce; 3) cílený zákaz vývozu; 4) zákaz vstupu lodí do přístavů; 5) finanční sankce; 6) zajištění dodávek potravin a energie; 7) výjimky pro léčivé a farmaceutické účely. Unie rovněž doplnila na seznam zmrazení majetku 54 osob a 10 subjektů.

⁽¹⁵⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 13), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/430 ze dne 15. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 56).

⁽¹⁶⁾ Prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/427 ze dne 15. března 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 1), a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/429 ze dne 15. března 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 87 I, 15.3.2022, s. 44).

⁽¹⁷⁾ Prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/876 ze dne 3. června 2022, kterým se provádí čl. 8a odst. 1 nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 1); nařízení Rady (EU) 2022/877 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 11); prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/878 ze dne 3. června 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 15); nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 53); nařízení Rady (EU) 2022/880 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 75); prováděcí rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/881 ze dne 3. června 2022, kterým se provádí rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do agrese Ruska vůči Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 77); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/882 ze dne 3. června 2022, kterým se mění rozhodnutí 2012/642/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do agrese Ruska vůči Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 88); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/883 ze dne 3. června 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 92); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/884 ze dne 3. června 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 128); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/885 ze dne 3. června 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 139).

⁽¹⁸⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1269 ze dne 21. července 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 193, 21.7.2022, s. 1); prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/1270 ze dne 21. července 2022, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 193, 21.7.2022, s. 133); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1271 ze dne 21. července 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 193, 21.7.2022, s. 196); rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1272 ze dne 21. července 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L 193, 21.7.2022, s. 219).

- (17) Dne 5. října 2022 přijala Rada osmý balíček sankcí, který se skládá z těchto doplňkových opatření ⁽¹⁹⁾: 1) rozšíření sankčního seznamu osob a subjektů; 2) rozšíření omezení na Chersonskou a Zápороžskou oblast 3) nová dovozní a vývozní omezení; 4) zavedení cenového stropu skupiny G7 na ropu; 5) omezení týkající se státních podniků; 6) omezení týkající se finančních služeb, poradenství v oblasti IT a ostatních obchodních služeb a 7) odrazování od obcházení sankcí.
- (18) V úzké spolupráci s EU uvalili sankce rovněž mezinárodní partneři, zejména Spojené státy americké, Spojené království, Kanada, Norsko, Japonsko, Jižní Korea, Švýcarsko a Austrálie.

1.2. Podniky a domácnosti postižené vysokými cenami plynu a elektřiny nebo přerušením dodávek energie

- (19) Současná krize způsobila, že ceny plynu a elektřiny vzrostly nebývale vysoko nad již tak zvýšené úroveň zaznamenané v období před agresí. Úmyslné zneužívání toků plynu jakožto zbraně ze strany Ruska způsobilo značnou volatilitu a nejistotu na trzích s energií v EU i ve světě. V rámci řešení vysokých cen a zabezpečení dodávek energie přijaly EU a její členské státy řadu opatření. V této souvislosti Komise odkazuje na soubor nástrojů, který předložila již v říjnu 2021 ⁽²⁰⁾ (dále jen „říjnové sdělení“), sdělení REPowerEU ze dne 8. března 2022 (dále jen „sdělení REPowerEU“) ⁽²¹⁾ ⁽²²⁾, plán REPowerEU ⁽²³⁾ ze dne 18. května 2022, nařízení o uskladňování zemního plynu ⁽²⁴⁾, sdělení Bezpečná zima díky úsporám plynu ⁽²⁵⁾ ze dne 20. července 2022, nařízení (EU) 2022/1369

⁽¹⁹⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1903 ze dne 6. října 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2022/263 o omezujících opatřeních v reakci na uznání nezávislosti území Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, která nejsou pod kontrolou vlády, a vyslání ruských ozbrojených sil na tato území, (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 1), nařízení Rady (EU) 2022/1904 ze dne 6. října 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 3), nařízení Rady (EU) 2022/1905 ze dne 6. října 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 76), prováděcí nařízení Rady (EU) 2022/1906 ze dne 6. října 2022, kterým se provádí nařízení (EU) 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 79), rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1907 ze dne 6. října 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 98), rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1908 ze dne 6. října 2022, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2022/266 o omezujících opatřeních v reakci na uznání nezávislosti území Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, která nejsou pod kontrolou vlády, a vyslání ruských ozbrojených sil na tato území (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 118), rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1909 ze dne 6. října 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L259I, 6.10.2022, s. 122).

⁽²⁰⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2021) 660 final ze dne 13. října 2021 – Řešení nárůstu cen energie: soubor opatření a podpor.

⁽²¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2022) 108 final ze dne 8. března 2022 – REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii.

⁽²²⁾ Prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021 (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1) poskytuje Komise na žádost členským státům podporu při navrhování a provádění reform, jejichž cílem je zajistit cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii.

⁽²³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2022) 230 final ze dne 18. května 2022 – plán REPowerEU.

⁽²⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁽²⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2022) 360 final ze dne 20. července 2022 – Bezpečná zima díky úsporám plynu.

o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu ⁽²⁶⁾ a nařízení (EU) 2022/1854 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie ⁽²⁷⁾. Dne 18. října 2022 přijala Komise sdělení o mimořádné situaci v energetice ⁽²⁸⁾ umožňující společnou přípravu, nákup a ochranu EU. V souvislosti s tímto sdělením Komise navrhla nové nařízení pro mimořádnou situaci ⁽²⁹⁾ s cílem řešit vysoké ceny plynu v EU a zajistit bezpečnost dodávek pro nadcházející zimu. Toho se dosáhne prostřednictvím společného nákupu plynu, mechanismů omezování cen na burze plynu TTF, nových opatření týkajících se transparentního využívání infrastruktury, solidarity mezi členskými státy a soustavným úsilím o snížení poptávky po plynu.

- (20) Velmi vysoké ceny energie poškozují hospodářství a kupní sílu občanů EU, zejména těch nejzranitelnějších. Evropská centrální banka odhadla, že reálný HDP v posledním čtvrtletí roku 2022 poklesne o 0,1 % a na stejné úrovni zůstane i v prvním čtvrtletí roku 2023, a to zejména kvůli dopadu, který má narušení dodávek energie, vyšší inflace a související pokles důvěry ⁽³⁰⁾. Trvajících vysoké ceny energie pravděpodobně zvýší chudobu a poškodí konkurenceschopnost podniků. Zejména energeticky náročná průmyslová odvětví čelí vyšším výrobním nákladům. Toto zvýšení nákladů může v některých případech ohrozit pokračování činnosti podniků v EU, které by jinak byly ziskové, a bude mít pravděpodobně následný dopad na zaměstnanost.
- (21) Soubor nástrojů, který Komise předložila v říjnu 2021, se ukázal jako užitečný a ve velké míře jej uplatnilo mnoho členských států, které přijaly řadu opatření na vnitrostátní úrovni. Soubor nástrojů byl na jaře 2022 rozšířen sdělením o krátkodobých intervencích na trhu s energií a dlouhodobých zlepšeních uspořádání trhu s elektřinou ⁽³¹⁾.
- (22) Sdělení REPowerEU nastínilo opatření, která mají reagovat na rostoucí ceny energie a zajistit doplnění zásob plynu na zimu, a plán REPowerEU ⁽³²⁾ stanoví opatření k urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů, úspor energie a energetické účinnosti a k diverzifikaci dodávek energie. Urychlení ekologické transformace sníží emise, jakož i závislost na dovážených fosilních palivech a ochrání před zvyšováním cen. Nařízení o uskladňování zemního plynu ⁽³³⁾ stanoví nové povinnosti týkající se minimální úrovně plynu ve skladovacích zařízeních s cílem zajistit dodávky pro nadcházející zimu a od členských států vyžaduje, aby naplnily zásobníky plynu do 1. listopadu 2022 na 80 % a na 90 % do stejného data v následujících letech.
- (23) Vzhledem k tomu, že krize dále zesílila rizika bezpečnosti a narušení dodávek, začala se Unie připravovat na vleklé a možná úplné přerušování dodávek plynu z Ruska. Nový Evropský plán na snížení poptávky po plynu ⁽³⁴⁾ stanoví opatření, zásady a kritéria pro koordinované snižování poptávky a je doplněn nařízením (EU) 2022/1369 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu ⁽³⁵⁾, které stanoví cílové dobrovolné snížení poptávky po plynu o 15 % ve všech členských státech a zavádí proces vedoucí k uplatnění cílového povinného snížení poptávky, pokud by to bylo nutné.

⁽²⁶⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁽²⁷⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 2611, 7.10.2022, s. 1).

⁽²⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2022) 553 final ze dne 18. října 2022, Mimořádná situace v energetice – společná příprava, nákup a ochrana EU.

⁽²⁹⁾ Návrh nařízení Rady, COM/2022/549 final ze dne 18. října 2022, o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen.

⁽³⁰⁾ Makroekonomické projekce pro eurozónu vypracované pracovníky ECB, září 2022.

⁽³¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, COM(2022) 236 final ze dne 18. května 2022 – Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s elektřinou – postup.

⁽³²⁾ COM(2022)230 final ze dne 18. května 2022.

⁽³³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁽³⁴⁾ Evropská komise, Generální ředitelství pro komunikaci, *Evropský plán na snížení poptávky po plynu*, Úřad pro publikace Evropské unie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2775/705563>.

⁽³⁵⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

- (24) Dne 6. října 2022 přijala Rada nařízení (EU) 2022/1854 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie a snížit účty evropských občanů a podniků za energii. Nařízení (EU) 2022/1854 mimo jiné zahrnuje opatření zaměřená na snížení poptávky po elektřině, která pomohou omezit náklady spotřebitelů na elektřinu a přerozdělit nadměrné příjmy v energetických odvětvích konečným odběratelům.

1.3. Nezbytnost úzké evropské koordinace vnitrostátních opatření podpory

- (25) Cílené a přiměřené uplatňování kontroly státní podpory ze strany EU zajišťuje, aby opatření vnitrostátní podpory účinně pomáhala podnikům a pracovníkům postiženým současnou krizí. Kontrola státní podpory ze strany EU rovněž zajišťuje, aby vnitřní trh EU nebyl roztržštěný a aby rovné podmínky zůstaly nedotčeny. Integrita vnitřního trhu je důležitá, aby bylo možné odolat vnějšímu tlaku a aby se zabránilo nezdravému soupeření v oblasti dotací, kdy bohatší členské státy mohou vynaložit více prostředků a předstihnout své sousedy na úkor soudržnosti v rámci EU.

1.4. Vhodná opatření státní podpory

- (26) V rámci celkového úsilí členských států o řešení výzev plynoucích z geopolitické situace toto sdělení stanoví, jaké možnosti mají členské státy podle pravidel EU pro státní podporu k zajištění likvidity a přístupu k financování pro podniky, zejména pro malé a střední podniky, které ve stávající krizi čelí ekonomickým problémům, a jaké mají možnosti pobídek ke snížení spotřeby energie.
- (27) Jak je uvedeno v říjnovém sdělení, opatření ve prospěch nekomerčních spotřebitelů energie nepředstavují státní podporu, pokud nepřímou nezvýhodňují konkrétní odvětví nebo podnik. Členské státy mohou například poskytnout zvláštní sociální platby, jimiž by nejohroženějším osobám po krátkou dobu mohly pomoci platit účty za energii, nebo mohou poskytnout podporu na zlepšování energetické účinnosti, pokud přitom současně zajistí účinné fungování trhu.
- (28) Opatření zaměřená na komerční spotřebitele energie nepředstavují státní podporu, pokud jsou tato opatření obecné povahy. Tato neselektivní opatření mohou mít podobu obecného snížení daní nebo odvodů či snížené sazby na dodávky zemního plynu, elektřiny nebo dálkového vytápění nebo snížených nákladů na síť. Pokud mají tyto vnitrostátní zásahy povahu podpory, lze je považovat za slučitelné s pravidly státní podpory, pokud splňují určité požadavky. Například podporu ve formě snížení harmonizovaných environmentálních daní, která respektují minimální výši zdanění a pravidla stanovená ve směrnici o zdanění energie ⁽³⁶⁾ a jsou v souladu s ustanoveními nařízení o blokových výjimkách, mohou členské státy provádět bez předchozího oznámení Komisi.
- (29) Pokud jde o ustanovení v oddílech 2.1 a 2.4 tohoto sdělení, podpora může být poskytnuta přímo konečnému příjemci nebo být realizována prostřednictvím dodavatele energií. Pokud je podpora realizována prostřednictvím dodavatele energií, musí členský stát prokázat fungování mechanismu, který ochraňuje hospodářskou soutěž mezi dodavateli a který zajišťuje, že podpora je přenášena na konečného příjemce.
- (30) Komise se domnívá, že některé finanční potřeby mohou vyžadovat jiné nástroje než ty, na něž se vztahují oddíly 2.1, 2.2 a 2.3 tohoto sdělení. Tak tomu může být zejména v případech, kdy současná krize vede nejen k potřebě likvidity, ale také ke značným ztrátám, které mohou ohrozit schopnost příjemce splácet svůj dluh a poukazují na potřeby solventnosti. V případech, kdy jsou jednotlivým příjemcům poskytovány velké částky podpory a kdy se schopnost těchto příjemců splácet dluh na základě jejich dosavadní schopnosti výdělku jeví jako problematická, mohou členské státy zvážit, zda si od příjemců vyžádají informace o jejich předpokládaných budoucích příjmech, které jim umožní pokračovat ve splácení dluhu, s cílem posoudit, zda použití různých nástrojů, jako je podpora solventnosti, je nebo by mohlo být vhodnějším pro řešení jejich finančních potřeb.

⁽³⁶⁾ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

- (31) Za zvláštních okolností ⁽³⁷⁾ mohou členské státy usoudit, že podniky významně zasažené současnou krizí vyžadují podporu solventnosti, kterou nelze dostatečně poskytnout ze soukromých zdrojů. V případě, že by podniky bez takové podpory solventnosti ukončily nebo omezily svou činnost a pokud by ukončení nebo omezení činnosti ohrožovalo trhy s energií nebo jiné trhy, které mají systémový význam pro hospodářství (nebo pro bezpečnost a odolnost vnitřního trhu), mohla by být taková podpora solventnosti považována za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU.
- (32) Komise považuje tyto obecné zásady za obzvláště důležité v rámci požadovaného individuálního posouzení:
- podpora musí být nezbytná, vhodná a přiměřená ⁽³⁸⁾, aby se zabránilo náhlému odchodu těchto podniků z trhu, a v žádném případě nesmí překročit minimum potřebné k zajištění životaschopnosti podniku;
 - společnost, která patří k větší obchodní skupině nebo je touto skupinou převzata, není způsobilá pro podporu, s výjimkou případů, kdy lze prokázat, že potíže podniku nejsou výsledkem svévolného rozdělení nákladů v rámci skupiny a že tyto obtíže jsou příliš závažné na to, aby je skupina vyřešila sama. V takových případech se bude obvykle vyžadovat významný příspěvek skupiny na náklady na opatření týkající se podpory solventnosti;
 - státní podpora musí být poskytnuta za podmínek, které státu poskytují přiměřenou odměnu, například přiměřený podíl na budoucích přírůstcích hodnoty příjemce, s ohledem na výši vloženého státního kapitálu ve srovnání se zbývajícím vlastním kapitálem podniku po započítání ztrát, včetně předvídatelných ztrát bez opatření podpory;
 - má-li podpora podobu podřízeného dluhu nebo jiných hybridních kapitálových nástrojů, musí celková odměna za tyto nástroje přiměřeně zohledňovat charakteristiky zvoleného nástroje, včetně jeho úrovně podřízenosti a všech způsobů platby;
 - budou nezbytná vhodná opatření v oblasti hospodářské soutěže v souladu se zásadami stanovenými v pokynech pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích z roku 2014 ⁽³⁹⁾. Na základě zvláštností jednotlivých možných případů a příslušného konkurenčního prostředí může být jako kompenzační opatření rovněž vyžadován odprodej aktiv. Kromě toho budou zapotřebí opatření týkající se změn v jednání, včetně závazků zajišťujících účinný zákaz vyplácení bonusů nebo jiných variabilních plateb, vyplácení dividend a akvizic;
 - členské státy musí u každého příjemce provést posouzení dlouhodobé životaschopnosti a v případě, že to Komise považuje za vhodné, ve stanovené lhůtě předložit Komisi ke schválení plán restrukturalizace v souladu s pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (33) Členské státy se vyzývají, aby nediskriminačním způsobem zvážily stanovení požadavků týkajících se ochrany životního prostředí nebo bezpečnosti dodávek pro poskytování podpory podle oddílu 2.4 tohoto sdělení. Například by mohly ⁽⁴⁰⁾:
- požadovat, aby příjemce pokryl určitý podíl spotřeby energie energiemi z obnovitelných zdrojů, např. prostřednictvím dohod o nákupu energie nebo prostřednictvím přímých investic do výroby energie z obnovitelných zdrojů;
 - požadovat investice do energetické účinnosti za účelem snížení spotřeby energie v poměru k ekonomickému výkonu, např. snížením spotřeby pro výrobní procesy, vytápění nebo dopravu, zejména prostřednictvím opatření provádějících doporučení z energetických auditů provedených podle čl. 8 odst. 2 nebo 4 a přílohy VI směrnice 2012/27/EU;

⁽³⁷⁾ Intervence musí být omezena na situace, kdy je ve společném zájmu zasáhnout.

⁽³⁸⁾ Podpora je v zásadě přiměřená, pokud nepřekračuje rámec obnovy kapitálové struktury příjemce na úrovni před krizí způsobené ruskou agresí vůči Ukrajině. Při posuzování přiměřenosti podpory se zohlední státní podpora poskytnutá nebo plánovaná v souvislosti se současnou krizí, a zejména podpora poskytnutá podle tohoto sdělení.

⁽³⁹⁾ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽⁴⁰⁾ Členské státy se vyzývají, aby využily možností poskytování podpory schválených podle pokynů pro státní podporu v oblasti klimatu, ochrany životního prostředí a energetiky 2022, zejména pokud jde o obnovitelné zdroje energie, energetickou účinnost nebo jiná dekarbonizační opatření.

- c. požadovat investice s cílem snížit nebo diverzifikovat spotřebu zemního plynu, např. prostřednictvím elektrifikačních opatření využívajících obnovitelné zdroje energie nebo oběhová řešení, jako je opětovné využití odpadních plynů;
- d. požadovat flexibilizaci investic, aby bylo možné lépe přizpůsobit obchodní procesy cenovým signálům na trzích s elektřinou.
- (34) Členské státy mohou rovněž poskytnout podporu určenou k náhradě škod způsobených jinými mimořádnými událostmi podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Taková státní podpora, jejímž cílem je zmírnit škody přímo způsobené současnými a mimořádnými událostmi ruské agrese vůči Ukrajině, se může rovněž vztahovat na určité přímé účinky uložených hospodářských sankcí nebo protiopatření, která negativně ovlivňují příjemce v souvislosti s provozováním jeho hospodářské činnosti nebo konkrétní a oddělitelné části jeho hospodářské činnosti.
- (35) Škody přímo způsobené povinným snížením spotřeby zemního plynu nebo elektřiny, které budou muset členské státy pravděpodobně zavést, mohou být posouzeny podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, pokud nedochází k nadměrné náhradě.
- (36) Členské státy musí taková opatření podpory oznámit a Komise je posoudí přímo podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Tuto podporu lze poskytnout podnikům v obtížích.
- (37) V souladu s nařízením (EU) 2022/1369 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu ⁽⁴¹⁾ mohou členské státy zvážit vhodná opatření, která by motivovala k dobrovolnému snižování poptávky po zemním plynu. Pokud členské státy v souvislosti se současnou krizí zavedení takových pobídek zamýšlejí, Komise tato opatření posoudí přímo podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. I když to bude vyžadovat individuální posouzení každého případu, považuje Komise za obzvláště důležité tyto prvky:
- a. použití soutěžního řízení založeného na transparentních kritériích pro uzavírání smluv na objemy pro dobrovolné snížení poptávky;
 - b. neexistenci žádných formálních omezení přeshraničního obchodu nebo toků;
 - c. omezení dotčených pobídek na snížení poptávky v budoucnu, které přesahuje snížení, ke kterému by příjemce přistoupil bez ohledu na opatření;
 - d. okamžité snížení agregované konečné poptávky po plynu v dotčeném členském státě, aniž by došlo k pouhému přenesení poptávky po plynu.
- (38) Členské státy mohou dále zvážit opatření, kterými budou motivovat k plnění zařízení na skladování plynu, pokud k tomu nebude dostatečně motivovat trh. Pokud členské státy v souvislosti se současnou krizí zamýšlejí poskytnout pobídky k plnění zařízení na skladování plynu, Komise je posoudí přímo podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU ⁽⁴²⁾. I když to bude vyžadovat individuální posouzení každého případu, považuje Komise za obzvláště důležité tyto prvky:
- a. použití soutěžního řízení založeného na transparentních kritériích s cílem minimalizovat podporu;
 - b. neexistenci omezení přeshraničního obchodu nebo toků;
 - c. přijetí ochranných opatření, která zabrání nadměrné náhradě;
 - d. dodržování povinností a podmínek pro plnění zásobníků a poskytnutí pobídek pro skladování plynu stanovených v článcích 6a až 6d nařízení (EU) 2017/1938 ⁽⁴³⁾, zejména podmínek pro podpůrná opatření stanovených v čl. 6b odst. 2 a 3.

⁽⁴¹⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁽⁴²⁾ Viz rozhodnutí Komise SA.103012 (2022/NN) ze dne 12. července 2022 – Opatření pobídky ke skladování zemního plynu ve skladovacím zařízení Bergermeer v dalším topném období.

⁽⁴³⁾ Ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022 (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

- (39) Komise zváží případ od případu možnou nezbytnou, přiměřenou a vhodnou podporu v souladu se sdělením Komise „Bezpečná zima díky úsporám plynu“⁽⁴⁴⁾ a vnitrostátními nouzovými plány v oblasti bezpečnosti dodávek plynu s cílem přizpůsobit zařízení, která po omezenou dobu přispějí k nahrazení plynu jiným více znečišťujícím uhlíkovým palivem. V souladu s cíli EU v oblasti klimatu by mělo každé takové alternativní uhlíkové palivo mít co nejnižší obsah emisí a podpora musí být podmíněna úsilím v oblasti energetické účinnosti a musí bránit efektu ustrnutí ve stávajícím stavu po skončení krize. Tato opatření mohou být zaměřena jak na preventivní snížení spotřeby plynu, tak na reakci na povinné snížení, pokud není kompenzováno jinak⁽⁴⁵⁾.
- (40) S ohledem na problémy spojené s přepravou zboží na Ukrajinu a z Ukrajiny zváží Komise případ od případu možnou podporu na pojištění nebo zajištění týkající se přepravy zboží na Ukrajinu a z Ukrajiny. Členské státy budou muset mimo jiné prokázat, že pojištění nebo zajištění není k dispozici vůbec nebo za sazby, které jsou podstatně vyšší než před invazí Ruska na Ukrajinu.
- (41) Přeprava uprchlíků a humanitárního materiálu v zásadě nespadá do působnosti pravidel EU pro státní podporu, pokud stát jedná v rámci výkonu veřejné moci (na rozdíl od vykonávání hospodářské činnosti) a pokud se dopravní služby nenakupují za vyšší než tržní cenu.
- (42) Podpora poskytnutá členskými státy na základě tohoto sdělení podnikům, která je realizována prostřednictvím úvěrových institucí jakožto finančních zprostředkovatelů, tyto podniky přímo zvýhodňuje. Finančním zprostředkovatelům však může přinést nepřímou výhodu. Podle záruk v oddílech 2.2 a 2.3 ale cílem těchto nepřímých výhod není zachovat nebo obnovit životaschopnost, likviditu nebo platební schopnost úvěrových institucí. V důsledku toho by se taková podpora nepovažovala za mimořádnou veřejnou finanční podporu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU (směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank)⁽⁴⁶⁾, ani podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 806/2014 (nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí)⁽⁴⁷⁾ a nebyla by posuzována podle pravidel státní podpory vztahujících se na bankovní odvětví⁽⁴⁸⁾.
- (43) Podpora poskytnutá členskými státy úvěrovým institucím podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU na náhradu přímých škod vzniklých v důsledku současné krize, jejímž cílem není zachovat nebo obnovit životaschopnost, likviditu nebo platební schopnost instituce nebo subjektu, by nebyla považována za mimořádnou veřejnou finanční podporu podle směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank, ani podle nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí a nebyla by posuzována podle pravidel státní podpory vztahujících se na bankovní odvětví⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁴⁾ COM(2022) 360/2, 20. července 2022.

⁽⁴⁵⁾ Příkladem v souvislosti s výrobou elektřiny je rozhodnutí Komise SA.103662(2022/N) ze dne 30. září 2022 o státní podpoře – Německo – Dočasná rezerva na dodávky hnědého uhlí za účelem úspory plynu.

⁽⁴⁶⁾ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190, viz čl. 2 odst. 1 bod 28 směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank.

⁽⁴⁷⁾ Úř. věst. L 225, 30.7.2014, s. 1, viz čl. 3 odst. 1 bod 29 nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí.

⁽⁴⁸⁾ Sdělení o rekapitalizaci finančních institucí během současné finanční krize: omezení podpory na nezbytné minimum a záruky proti neoprávněnému narušení hospodářské soutěže (Úř. věst. C 10, 15.1.2009, s. 2); sdělení Komise o nakládání se znehodnocenými aktivy v bankovním sektoru Společenství (Úř. věst. C 72, 26.3.2009, s. 1); sdělení o návratu k životaschopnosti a hodnocení restrukturalizačních opatření ve finančním sektoru v současné krizi podle pravidel pro státní podporu (Úř. věst. C 195, 19.8.2009, s. 9); sdělení Komise o použití pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. ledna 2011 (Úř. věst. C 329, 7.12.2010, s. 7); sdělení Komise o použití pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. ledna 2012 (Úř. věst. C 356, 6.12.2011, s. 7) a sdělení Komise o použití pravidel pro poskytování státní podpory ve prospěch bank v souvislosti s finanční krizí od 1. srpna 2013 („Sdělení o bankovníctví 2013“) (Úř. věst. C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽⁴⁹⁾ Jakákoli opatření na podporu úvěrových institucí nebo jiných finančních institucí, která představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, která nespadají do působnosti tohoto sdělení, musí být oznámena Komisi a budou posouzena podle příslušných pravidel státní podpory.

- (44) Pokud by úvěrové instituce v důsledku současné krize a sankcí uvalených v souvislosti s touto agresí potřebovaly mimořádnou veřejnou finanční podporu (viz čl. 2 odst. 1 bod 28 směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank a čl. 3 odst. 1 bod 29 nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí) ve formě likvidity, rekapitalizace nebo opatření na záchranu znehodnocených aktiv banky, bude třeba posoudit, zda opatření splňuje podmínky čl. 32 odst. 4 písm. d) bodu i), ii) nebo iii) směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank a čl. 18 odst. 4) písm. d) bodu i), ii) nebo iii) uvedeného nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí. Pokud jsou uvedené podmínky splněny, úvěrová instituce, která takovou mimořádnou veřejnou finanční podporu obdrží, nebude považována za instituci, která je v krizové situaci nebo již krizová situace hrozí.
- (45) Pokud tato opatření řeší problémy spojené s agresí Ruska vůči Ukrajině a sankcemi uvalenými v souvislosti s touto agresí, mělo by se za to, že spadají do bodu 45 sdělení o bankovníctví z roku 2013⁽⁵⁰⁾, v němž se stanoví výjimka z požadavku na sdělení nákladů akcionáři a podřízenými věřiteli.
- (46) Podpora poskytnutá podle tohoto sdělení nesmí být podmíněna přemístěním výrobní činnosti nebo jiné činnosti příjemce z jiné země v rámci EHP na území členského státu, který podporu poskytuje. Taková podmínka by se jevila jako škodlivá pro vnitřní trh. To platí bez ohledu na počet ztrát pracovních míst, ke kterým skutečně došlo v prvotním zařízení příjemce v EHP.
- (47) Podpora podle tohoto sdělení se neposkytuje podnikům, na něž se vztahují sankce přijaté EU, mimo jiné včetně:
- osob, subjektů nebo orgánů konkrétně jmenovaných v právních aktech, jimiž se tyto sankce ukládají;
 - podniků vlastněným nebo ovládaných osobami, subjekty či orgány, na něž jsou namířeny sankce přijaté EU, nebo
 - podniků působících v odvětvích, na něž se vztahují sankce přijaté EU, pokud by podpora narušila cíle příslušných sankcí.

1.5. Použitelnost čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU

- (48) Podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU může Komise za slučitelnou s vnitřním trhem považovat podporu, která má „napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu“. V této souvislosti rozhodly soudy Unie, že porucha se musí dotknout celého hospodářství dotčeného členského státu nebo jeho významné části, a nikoli pouze některého z jeho regionů nebo částí jeho území. To je navíc v souladu s potřebou striktního výkladu všech mimořádných ustanovení, jako je čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU⁽⁵¹⁾. Uvedený výklad Komise soustavně uplatňuje ve své rozhodovací praxi⁽⁵²⁾.
- (49) Komise se domnívá, že agrese Ruska vůči Ukrajině, sankce uvalené EU nebo jejími mezinárodními partnery a protiopatření přijatá např. Ruskem vyvolaly značné hospodářské nejistoty, narušily obchodní toky a dodavatelské řetězce a vedly k mimořádně velkému a neočekávanému zvýšení cen, zejména u zemního plynu a elektřiny, ale také u řady dalších vstupů a surovin a primárního zboží, včetně těch v zemědělsko-potravinářském odvětví. V souhrnu tyto účinky způsobily vážné narušení hospodářství ve všech členských státech. Narušení dodavatelského řetězce a zvýšená nejistota mají přímé nebo nepřímé účinky, které dopadají na řadu odvětví. Rostoucí ceny energie navíc ovlivňují prakticky všechny hospodářské činnosti ve všech členských státech. Komise se proto domnívá, že vážným narušením hospodářství je postižena řada hospodářských odvětví ve všech členských státech. Na základě těchto skutečností se Komise domnívá, že je vhodné stanovit kritéria pro posuzování opatření státní podpory, která mohou členské státy přijmout, aby tuto vážnou poruchu napravily.

⁽⁵⁰⁾ Ve smyslu poznámky pod čarou 48.

⁽⁵¹⁾ Spojené věci T-132/96 a T-143/96, Freistaat Sachsen a další v. Komise, EU:T:1999:326, bod 167.

⁽⁵²⁾ Rozhodnutí Komise 98/490/ES ve věci C 47/96, Crédit Lyonnais (Úř. věst. L 221, 8.8.1998, s. 28), bod 10.1; rozhodnutí Komise 2005/345/ES ve věci C 28/02, Bankgesellschaft Berlin (Úř. věst. L 116, 4.5.2005, s. 1), bod 153 a násl., a rozhodnutí Komise 2008/263/ES ve věci C 50/06, BAWAG (Úř. věst. L 83, 26.3.2008, s. 7), bod 166. Viz rozhodnutí Komise ve věci NN 70/07, Northern Rock (Úř. věst. C 43, 16.2.2008, s. 1); rozhodnutí Komise ve věci NN 25/08, Podpora na záchranu ve prospěch společnosti Risikoabschirmung WestLB (Úř. věst. C 189, 26.7.2008, s. 3); rozhodnutí Komise ze dne 4. června 2008 o státní podpoře C 9/08, kterou Německo poskytlo společnosti Sachsen LB (Úř. věst. L 104, 24.4.2009, s. 34), a rozhodnutí Komise ze dne 16. června 2017 ve věci SA.32544 (2011/C), Restrukturalizace řeckých železnic – Trainose SA (Úř. věst. L 186, 24.7.2018, s. 25).

- (50) Státní podpora je opodstatněná a může být prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU po omezenou dobu zejména tehdy, pokud má napravit nedostatek likvidity, s nímž se potýkají podniky, které jsou přímo či nepřímo dotčeny vážným narušením hospodářství způsobeným vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině, sankcemi uloženými EU nebo jejími mezinárodními partnery, jakož i hospodářskými protiopatřeními přijatými např. Ruskem.
- (51) Komise v tomto sdělení stanoví kritéria pro posouzení slučitelnosti, která bude v zásadě uplatňovat na podporu poskytnutou členskými státy v této souvislosti podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. Členské státy proto musí prokázat, že opatření státní podpory oznámená Komisi a spadající do rámce tohoto sdělení jsou nezbytná, vhodná a přiměřená k tomu, aby napravila vážnou poruchu v hospodářství dotčeného členského státu, a že jsou všechny požadavky tohoto sdělení splněny.
- (52) Opatření státní podpory oznamovaná a posuzovaná podle tohoto sdělení mají podpořit podniky působící v EU, které jsou postiženy vojenskou agresí Ruska a/nebo důsledky uvalených hospodářských sankcí a odvetných protiopatření přijatých např. Ruskem. Opatření podpory nesmí být žádným způsobem použita k oslabení zamýšlených účinků sankcí uvalených EU nebo jejími mezinárodními partnery a musí být plně v souladu s pravidly proti obcházení podle platných nařízení⁽⁵³⁾. Zejména je třeba zabránit tomu, aby z jakýchkoli těchto opatření měly přímý či nepřímý prospěch fyzické osoby nebo subjekty, na něž se sankce vztahují⁽⁵⁴⁾.
- (53) Opatření státní podpory spadající do rámce tohoto sdělení lze vzájemně kumulovat v souladu s požadavky obsaženými v konkrétních oddílech tohoto sdělení. Opatření státní podpory upravená tímto sdělením lze kumulovat s podporou podle nařízení o podpoře *de minimis*⁽⁵⁵⁾ nebo s podporou podle nařízení o blokových výjimkách⁽⁵⁶⁾, jsou-li dodržena ustanovení a pravidla kumulace uvedených nařízení. Opatření státní podpory, na něž se vztahuje toto sdělení, lze kumulovat s podporou podle dočasného rámce COVID-19⁽⁵⁷⁾ za předpokladu, že jsou dodržena jejich příslušná pravidla kumulace. Pokud členské státy poskytnou těmto příjemcům úvěry nebo záruky podle dočasného rámce COVID-19, jakož i podle tohoto sdělení, a pokud je celková částka jistiny úvěru vypočtena na základě vlastního prohlášení příjemce o potřebě likvidity, musí členské státy zajistit, aby tyto potřeby likvidity byly pokryty pouze jednou podporou. Stejně tak lze podporu podle tohoto sdělení kumulovat s podporou podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, avšak nesmí vést k nadměrné náhradě škody utrpěné příjemcem.

⁽⁵³⁾ Např. článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 229, 31.7.2014, s. 1).

⁽⁵⁴⁾ Vzhledem ke zvláštní situaci dvou po sobě jdoucích krizí, které měly mnohostranný dopad na podniky, se mohou členské státy rozhodnout, že poskytnou podporu podle tohoto sdělení rovněž podnikům v obtížích.

⁽⁵⁵⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 1); nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 9); nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 190, 28.6.2014, s. 45) a nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. L 114, 26.4.2012, s. 8).

⁽⁵⁶⁾ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1); nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 193, 1.7.2014, s. 1), a nařízení Komise (EU) č. 1388/2014 ze dne 16. prosince 2014, kterým se určité kategorie podpory pro podniky působící v oblasti produkce, zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh prohlašují za slučitelné s vnitřním trhem podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 369, 24.12.2014, s. 37).

⁽⁵⁷⁾ Sdělení Komise – Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. C 91I, 20.3.2020, s. 1), ve znění sdělení Komise C(2020) 2215 (Úř. věst. C 112 I, 4.4.2020, s. 1), C(2020) 3156 (Úř. věst. C 164, 13.5.2020, s. 3), C(2020) 4509 (Úř. věst. C 218, 2.7.2020, s. 3), C(2020) 7127 (Úř. věst. C 340 I, 13.10.2020, s. 1), C(2021) 564 (Úř. věst. C 34, 1.2.2021, s. 6) a C(2021) 8442 (Úř. věst. C 473, 24.11.2021, s. 1).

2. DOČASNÁ OPATŘENÍ STÁTNÍ PODPORY

2.1. Omezené částky podpory

(54) Kromě stávajících možností na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU mohou být za současné krize vhodným, nezbytným a cíleným řešením dočasně omezené částky podpory pro podniky, které jsou zasaženy ruskou agresí vůči Ukrajině a/nebo uvalenými sankcemi nebo odvetnými protioopatřeními přijatými v reakci na tuto agresí.

(55) Komise bude tuto státní podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za předpokladu, že budou splněny všechny následující podmínky (zvláštní ustanovení pro odvětví zemědělské prvovýroby, rybolovu a akvakultury jsou uvedena v bodě 56):

a. celková podpora v žádném okamžiku nepřekročí 2 miliony EUR na jeden podnik⁽⁵⁸⁾. Podpora může být poskytnuta ve formě přímých dotací, daňových a platebních zvýhodnění nebo jiných forem, jako jsou vratné zálohy, záruky⁽⁵⁹⁾, úvěry⁽⁶⁰⁾ a kapitál, pokud celková nominální hodnota těchto opatření nepřekročí celkový strop 2 miliony EUR na jeden podnik; u všech použitých částek se musí jednat o hrubé částky, tj. před srážkou daně nebo jiného poplatku;

b. podpora se poskytuje na základě režimu s odhadovaným rozpočtem;

c. podpora je poskytnuta nejpozději do 31. prosince 2023⁽⁶¹⁾;

d. podpora se poskytuje podnikům postiženým krizí;

e. podpora poskytnutá podnikům činným v oblasti zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh⁽⁶²⁾ je podmíněna tím, že se nesmí částečně nebo zcela předat prvovýrobcům, a není stanovena na základě ceny ani množství produktů uvedených na trh dotyčnými podniky nebo zakoupených u prvovýrobců, ledaže v posledně uvedeném případě dotyčné podniky dané produkty neuvvedly na trh nebo je použily pro jiné než potravinářské účely, jako je destilace, metanizace nebo kompostování.

(56) Odchylně od bodu 55 písm. a) se na podporu poskytnutou podnikům v prvovýrobě zemědělských produktů a odvětví rybolovu a akvakultury kromě podmínek uvedených v bodě 55 písm. b) až d) použijí rovněž tyto specifické podmínky:

a. celková podpora v žádném okamžiku nepřekročí 250 000 EUR na jeden podnik působící v prvovýrobě zemědělských produktů a 300 000 EUR na jeden podnik působící v odvětví rybolovu a akvakultury;⁽⁶³⁾ podpora může být poskytnuta ve formě přímých grantů, daňových a platebních zvýhodnění nebo jiných forem, jako jsou vratné zálohy, záruky⁽⁶⁴⁾, úvěry⁽⁶⁵⁾ a kapitál, pokud celková nominální hodnota těchto opatření nepřekročí celkový strop 250 000 EUR nebo 300 000 EUR na jeden podnik; u všech použitých částek se musí jednat o hrubé částky, tj. před srážkou daně nebo jiného poplatku;

⁽⁵⁸⁾ Při stanovení toho, zda byl překročen příslušný strop, se nezohlední podpora poskytnutá na základě režimů schválených podle tohoto oddílu, která byla splacena před poskytnutím nové podpory podle tohoto oddílu.

⁽⁵⁹⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě záruk podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 61 písm. i).

⁽⁶⁰⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě úvěrů podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 64 písm. g).

⁽⁶¹⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě daňového zvýhodnění, musí daňová povinnost, pro kterou je toto zvýhodnění poskytnuto, vzniknout nejpozději dne 31. prosince 2023.

⁽⁶²⁾ Podle definice v čl. 2 bodě 6 a čl. 2 bodě 7 nařízení Komise (ES) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 193, 1.7.2014, s. 1).

⁽⁶³⁾ Při stanovení toho, zda byl překročen příslušný strop, se nesmí zohlednit podpora poskytnutá na základě režimů schválených podle tohoto oddílu, která byla splacena před poskytnutím nové podpory podle tohoto oddílu.

⁽⁶⁴⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě záruk podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 61 písm. i).

⁽⁶⁵⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě úvěrů podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 64 písm. g).

- b. výše podpory pro podniky činné v prvovýrobě zemědělských produktů není stanovena na základě ceny nebo množství produktů uvedených na trh;
- c. podpora podnikům činným v odvětví rybolovu a akvakultury se netýká žádné z kategorií podpory uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. a) až k) nařízení (EU) č. 717/2014 ⁽⁶⁶⁾.

(57) Pokud je podnik činný v několika odvětvích, pro něž platí různé maximální částky podle bodu 55 písm. a) a bodu 56 písm. a), dotčený členský stát musí zajistit vhodnými způsoby, jako je např. oddělené účetnictví, aby byl u každé z těchto činností dodržen příslušný strop a aby nebyla překročena celková maximální částka 2 miliony EUR na jeden podnik. Pokud je podnik činný výlučně v odvětvích, na něž se vztahuje bod 56 písm. a), neměla by být překročena celková maximální částka 300 000 EUR na jeden podnik.

(58) Opatření poskytnutá na základě tohoto sdělení ve formě vratných záloh, záruk, úvěrů nebo jiných vratných nástrojů mohou být převedena na jiné formy podpory, např. granty, za předpokladu, že k danému převodu dojde nejpozději do 30. června 2024 a jsou dodrženy podmínky stanovené v tomto oddílu.

2.2. Podpora likvidity ve formě záruk

(59) Aby se zajistil přístup k likviditě pro podniky, které jsou dotčeny stávající krizí, mohou být za současných okolností vhodným, nezbytným a cíleným řešením veřejné úvěrové záruky na omezenou dobu a částku úvěru ⁽⁶⁷⁾.

(60) Pro stejnou jistinu úvěru nelze záruky poskytnuté podle tohoto oddílu kumulovat s podporou poskytnutou podle oddílu 2.3 tohoto sdělení a naopak, ani s podporou poskytnutou podle oddílů 3.2 nebo 3.3 dočasného rámce COVID-19. Záruky poskytnuté podle tohoto oddílu lze kumulovat ve vztahu k různým úvěrům, ovšem za předpokladu, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí stropy stanovené v bodě 61 písm. e) tohoto sdělení. Příjemce může souběžně využít několik opatření podle tohoto oddílu za předpokladu, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí stropy stanovené v bodě 61 písm. e).

(61) Komise bude takovouto státní podporu ve formě veřejných záruk považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za předpokladu, že:

- a. veřejné záruky jsou poskytnuty za nové individuální úvěry poskytnuté podnikům;
- b. prémie za záruky se pro individuální úvěry stanoví na minimální úrovni, která se bude postupně zvyšovat v závislosti na prodloužení doby trvání zaručeného úvěru, jak je uvedeno v následující tabulce:

Typ příjemce	Za 1. rok	Za 2.–3. rok	Za 4.–6. rok
Malé a střední podniky	25 bazických bodů	50 bazických bodů	100 bazických bodů
Velké podniky	50 bazických bodů	100 bazických bodů	200 bazických bodů

⁽⁶⁶⁾ Nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 90, 28.6.2014, s. 45).

⁽⁶⁷⁾ Pro účely tohoto oddílu pojem „veřejné úvěrové záruky“ zahrnuje rovněž záruky za určité faktoringové produkty, konkrétně záruky za regresní a reverzní faktoring, v jehož rámci má faktor právo regresu vůči subjektu, který faktoringovou službu využívá. Způsobilé reverzní faktoringové produkty musí být omezeny na produkty, které se použijí až poté, co prodávající již provedl svou část transakce, tj. po dodání daného produktu nebo služby. Pod pojem „veřejné úvěrové záruky“ spadá také finanční leasing. Jestliže veřejné záruky mají za cíl řešit potřeby likvidity podniku, který potřebuje poskytnout finanční zajištění pro obchodní činnosti na trzích s energií, mohou tyto veřejné záruky výjimečně rovněž pokrývat bankovní záruky nebo být poskytnuty ve formě finančního zajištění ústředním protistranám nebo členům clearingového systému.

- c. Na základě výše uvedené tabulky mohou členské státy oznámit alternativní režimy, přičemž v případě jistiny každého individuálního podkladového úvěru lze modulovat trvání záruky, prémie za záruky a zajištění záruky (např. pokrytí pomocí nižší záruky by mohlo kompenzovat delší dobu trvání nebo by mohlo umožnit použití nižších premií za záruky); pro celé trvání záruky by se mohla použít paušální prémie, je-li vyšší než minimální prémie za 1. rok stanovená ve výše uvedené tabulce pro každou kategorii příjemců, upravená v závislosti na době trvání záruky a zajištění záruky podle tohoto odstavce;
- d. záruka se poskytuje nejpozději do 31. prosince 2023;
- e. celková částka úvěrů na jednoho příjemce, na níž je poskytnuta záruka podle tohoto oddílu, nesmí překročit:
- i. 15 % průměrného celkového ročního obrátu příjemce za poslední tři uzavřená účetní období ⁽⁶⁸⁾;
 - ii. 50 % nákladů na energii za 12 měsíců předcházejících měsíci, v němž byla žádost o podporu podána ⁽⁶⁹⁾, nebo
 - iii. na základě náležitého odůvodnění, které členský stát Komisi poskytne k posouzení (například v souvislosti s problémy, kterým příjemce během současné krize čelí) ⁽⁷⁰⁾, lze částku úvěru případně navýšit takto:
 - za účelem pokrytí potřeb likvidity od okamžiku poskytnutí podpory na nadcházejících 12 měsíců pro malé a střední podniky ⁽⁷¹⁾ a na nadcházejících 6 měsíců pro velké podniky;
 - pro velké podniky, které potřebují poskytnout finanční zajištění pro obchodní činnosti na trzích s energií, lze záruku navýšit tak, aby pokryla potřeby likvidity vyplývající z těchto činností od okamžiku poskytnutí podpory na nadcházejících 12 měsíců;
 - potřeby likvidity by měly být stanoveny prostřednictvím čestného prohlášení příjemce ⁽⁷²⁾;
 - Potřeby likvidity, které jsou již pokryty opatřeními podpory podle dočasného rámce COVID-19, nemohou být pokryty opatřeními přijatými podle tohoto sdělení.
- f. Doba trvání záruky je omezena na maximálně šest let, nedojde-li ke změně podle bodu 61 písm. c), a záruka nesmí překročit:
- i. 90 % jistiny úvěru, jsou-li ztráty poměrně a za stejných podmínek rozděleny mezi úvěrovou institucí a státem; nebo
 - ii. 35 % jistiny úvěru, jsou-li ztráty nejprve připsány státu a teprve poté úvěrové instituci (tj. záruka pro případ první ztráty); a
 - iii. pokud se v obou výše uvedených případech výše úvěru v průběhu času snižuje, kupříkladu proto, že se úvěr začíná splácet, musí se úměrně snižovat i zaručená částka.

⁽⁶⁸⁾ Pokud jsou příjemci opatření nově založené podniky, které nemají tři uzavřené roční účetní závěrky, použitelný strop stanovený v bodě 61 písm. e) bodě i) se vypočítá na základě doby existence podniku v okamžiku podání jeho žádosti o podporu.

⁽⁶⁹⁾ Pokud jsou příjemci opatření nově založené podniky, které nemají záznamy za celé období předcházejících dvanácti měsíců, použitelný strop stanovený v bodě 61 písm. e) bodě ii) se vypočítá na základě doby existence podniku v okamžiku podání jeho žádosti o podporu.

⁽⁷⁰⁾ Příslušné odůvodnění by se mohlo týkat příjemců působících v odvětvích, která jsou obzvláště postížena přímými nebo nepřímými účinky agrese, včetně sankcí uložených EU, jejími mezinárodními partnery, jakož i protiopatřeními přijatými např. Ruskem. Uvedené účinky mohou zahrnovat narušení dodavatelských řetězců nebo neuhrazené platby z Ruska nebo Ukrajiny, zvýšená rizika kybernetických útoků nebo rostoucí ceny konkrétních vstupů nebo surovin postížených současnou krizí.

⁽⁷¹⁾ Ve smyslu definice v příloze I obecného nařízení o blokových výjimkách.

⁽⁷²⁾ Plán likvidity může zahrnovat pracovní kapitál i investiční náklady. Komise objasňuje, že po dobu platnosti tohoto sdělení mohou členské státy podle tohoto oddílu poskytnout dodatečné veřejné záruky příjemcům, kteří již takovou podporu obdrželi, aby se zohlednily nové potřeby likvidity, které nebyly zahrnuty do jejich původního posouzení. Každá taková podpora musí splňovat všechny podmínky tohoto sdělení a je nezbytné zajistit, aby stejné potřeby likvidity byly pokryty pouze jednou.

- g. Na základě náležitého odůvodnění poskytnutého členským státem a odchýlně od bodu 61 písm. a), e), f) a h), může být veřejná záruka poskytnuta jako nefinancované finanční zajištění⁽⁷³⁾ ústředním protistranám nebo členům clearingového systému na pokrytí nových potřeb likvidity vyplývajících z nutnosti poskytnout finanční zajištění pro vypořádané obchodní činnosti na trzích s energií energetickým podnikům. Pokrytí za tyto nefinancované záruky může výjimečně překročit 90 %. U těchto nefinancovaných záruk musí členský stát:
- i. pokud pokrytí zárukou překračuje 90 %, prokázat potřebu takového vyššího pokrytí na základě spolehlivých a konkrétních důkazů a zavázat se validovat a pravidelně ověřovat, že koneční příjemci nejsou schopni plnit tyto potřeby likvidity prostřednictvím jiných zdrojů vnitřního nebo vnějšího financování, včetně jiné podpory podle tohoto sdělení;
 - ii. odůvodnit částku záruk, která v žádném případě nesmí překročit částku na pokrytí potřeb likvidity pro nadcházejících 12 měsíců, jež vyplývají z potřeby poskytovat finanční zajištění pro vypořádané obchodní činnosti na trzích s energií. Členské státy musí tyto potřeby pravidelně přezkoumávat;
 - iii. odůvodnit dobu, pro niž je záruka poskytnuta, jež musí být omezena do 31. prosince 2023 a v žádném případě nesmí překročit dobu, kdy jsou takové záruky považovány za vysoce likvidní zajištění podle nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 153/2013 ze dne 19. prosince 2012, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o regulační technické normy týkající se požadavků na ústřední protistrany, v pozměněném znění⁽⁷⁴⁾;
 - iv. prokázat, jak podmínky pro použití záruky budou dostatečně řešit obavy z morálního hazardu týkající se příjemce a finančního zprostředkovatele. Toto se zejména týká podmínky zpětného získávání zaručených částek od konečného příjemce, kdy nároky členského státu vůči majetku konečného příjemce musí být na stejné úrovni priority jako ostatní nesplacené prioritní dluhy a úvěry konečného příjemce nebo na vyšší úrovni priority;
 - v. uvést prémii, která se použije na takové záruky, která musí být přinejmenším stejná jako premie za záruky uvedené v tabulce v bodě 61 písm. b) plus 200 bazických bodů a, pokud si ústřední protistrana nebo člen clearingového systému neúčtuje žádnou úrokovou sazbu nebo poplatky za nefinancované finanční zajištění, musí být přidána základní sazba definovaná v bodě 64 písm. b);
 - vi. zajistit, že jsou rovněž splněny podmínky bodu 61 písm. d) a i). Možnost podle bodu 61 písm. c) se nepoužije a záruka se týká pouze potřeb likvidity, jak je vymezeno v bodě 61 písm. g);
- h. záruka se vztahuje na investiční úvěry a/nebo na úvěry na pracovní kapitál;
- i. záruky mohou být poskytnuty přímo konečným příjemcům nebo úvěrovým institucím a jiným finančním institucím, jako jsou finanční zprostředkovatelé. Úvěrové instituce nebo jiné finanční instituce by měly v co největší možné míře přenést výhody veřejných záruk na konečné příjemce. Finanční zprostředkovatel musí být schopen prokázat, že provozuje mechanismus, který zajišťuje, aby výhody v podobě vyššího objemu financování, rizikovějších portfolií, méně přísných požadavků na zajištění, nižších premií za záruky nebo nižších úrokových sazeb, než by tomu bylo bez těchto veřejných záruk, byly v co největším rozsahu přeneseny na konečné příjemce.

2.3. Podpora likvidity ve formě subvencovaných úvěrů

(62) Aby se zajistil přístup k likviditě pro podniky zasažené současnou krizí, mohou být za současných okolností vhodným, nezbytným a cíleným řešením subvencované úrokové sazby na omezenou dobu a částku úvěru.

⁽⁷³⁾ Jak je vysvětleno v poznámce pod čarou č. 67 a na rozdíl od veřejných záruk za úvěry podle tohoto oddílu, které se používají k usnadnění poskytování likvidity přímo podnikům, veřejné záruky poskytnuté jako finanční zajištění podle bodu 61 písm. g) jsou nefinancované a poskytované přímo ústřední protistraně nebo členovi clearingového systému bez jakéhokoli podkladového nástroje.

⁽⁷⁴⁾ Úř. věst. L 52, 23.2.2013, s. 41.

(63) Pro stejnou jistinu úvěru se úvěry poskytnuté podle tohoto oddílu nekumulují s podporou poskytnutou podle oddílu 2.2 tohoto sdělení a naopak. Úvěry a záruky poskytnuté podle tohoto sdělení lze kumulovat ve vztahu k různým úvěrům, ovšem za předpokladu, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí prahové hodnoty stanovené v bodě 61 písm. e), resp. v bodě 64 písm. e). Příjemce může souběžně využít několik subvencovaných úvěrů podle tohoto oddílu za předpokladu, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí stropy stanovené v bodě 64 písm. e).

(64) Komise bude státní podporu ve formě subvencovaných úvěrů v reakci na současnou krizi považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a. Úvěry nejsou poskytovány úvěrovým institucím nebo jiným finančním institucím.
- b. Úvěr lze poskytnout za snížené úrokové sazby, které se rovnají alespoň základní sazbě (jednoletá sazba IBOR nebo ekvivalentní sazba zveřejněná Komisí ⁽⁷⁵⁾) dostupné ke dni 1. října 2022 ⁽⁷⁶⁾ nebo platné v okamžiku poskytnutí podpory plus rozpětí úvěrového rizika uvedené v tabulce níže ⁽⁷⁷⁾.

Typ příjemce	Rozpětí úvěrového rizika za 1. rok	Rozpětí úvěrového rizika za 2.–3. rok	Rozpětí úvěrového rizika za 4.–6. rok
Malé a střední podniky	25 bazických bodů ⁽⁷⁸⁾	50 bazických bodů ⁽⁷⁹⁾	100 bazických bodů
Velké podniky	50 bazických bodů	100 bazických bodů	200 bazických bodů

c. Na základě výše uvedené tabulky mohou členské státy oznámit alternativní režimy, přičemž lze modulovat splatnost úvěrů a úroveň rozpětí úvěrového rizika, např. pro celou dobu trvání úvěru lze použít paušální rozpětí úvěrového rizika, je-li vyšší než minimální rozpětí úvěrového rizika za 1. rok v případě všech kategorií příjemců, upravené v závislosti na splatnosti úvěru podle tohoto odstavce ⁽⁸⁰⁾ ⁽⁸¹⁾;

d. Smlouvy o úvěru musí být podepsány nejpozději do 31. prosince 2023 a jsou omezeny na nejvýše šest let, nedojde-li ke změně podle bodu 64 písm. c).

e. Celková výše úvěrů na jednoho příjemce nesmí překročit:

- i. 15 % průměrného celkového ročního obrátu příjemce za poslední tři uzavřená účetní období ⁽⁸²⁾; nebo
- ii. 50 % nákladů na energii za 12 měsíců předcházejících měsíci, v němž byla žádost o podporu podána ⁽⁸³⁾;

⁽⁷⁵⁾ Základní sazby vypočítané v souladu se sdělením Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6) a zveřejněné na internetových stránkách GR pro hospodářskou soutěž na adrese https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en.

⁽⁷⁶⁾ Pro úvěry poskytnuté do 31. prosince 2022 lze použít základní sazbu z 1. února 2022.

⁽⁷⁷⁾ Je-li pro platby úroků uplatněna odkladná lhůta, musí být dodrženy minimální úrokové sazby stanovené v bodě 64 písm. b) a úroky musí nabíhat od prvního dne odkladné lhůty a musí být kapitalizovány alespoň jednou ročně. Doba trvání smluv o úvěru je nadále omezena na nejvýše šest let od okamžiku poskytnutí úvěru, pokud nebude změněna v souladu s bodem 64 písm. c), a celková výše úvěrů na jednoho příjemce uvedená v bodě 64 písm. e) se nepřekročí.

⁽⁷⁸⁾ Minimální celková výsledná úroková sazba (základní sazba plus rozpětí úvěrového rizika) by měla činit alespoň 10 bazických bodů ročně.

⁽⁷⁹⁾ Minimální celková výsledná úroková sazba (základní sazba plus rozpětí úvěrového rizika) by měla činit alespoň 10 bazických bodů ročně.

⁽⁸⁰⁾ Minimální celková výsledná úroková sazba (základní sazba plus rozpětí úvěrového rizika) by měla činit alespoň 10 bazických bodů ročně.

⁽⁸¹⁾ Viz shrnutí judikatury týkající se modulace podle bodu 64 písm. c) zveřejněné na internetových stránkách GR pro hospodářskou soutěž na https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_en.

⁽⁸²⁾ Pokud jsou příjemci opatření nově založené podniky, které nemají tři uzavřené roční účetní závěrky, použitelný strop stanovený v bodě 64 písm. e) bodě i) se vypočítá na základě doby existence podniku v okamžiku podání jeho žádosti o podporu.

⁽⁸³⁾ Pokud jsou příjemci opatření nově založené podniky, které nemají záznamy za celé období předcházejících dvanácti měsíců, použitelný strop stanovený v bodě 64 písm. e) bodě ii) se vypočítá na základě doby existence podniku v okamžiku podání jeho žádosti o podporu.

- iii. s náležitým odůvodněním poskytnutým členským státem Komisi (například v souvislosti s problémy, kterým příjemce během současné krize čelí)⁽⁸⁴⁾, lze částku úvěru případně navýšit takto:
- k pokrytí potřeb likvidity: od okamžiku poskytnutí podpory na nadcházejících 12 měsíců pro malé a střední podniky⁽⁸⁵⁾ a pro nadcházejících 6 měsíců pro velké podniky,
 - pro velké podniky, které potřebují poskytnout finanční zajištění pro obchodní činnosti na trzích s energií, lze částku úvěru navýšit tak, aby pokryla potřeby likvidity vyplývající z těchto činností od okamžiku poskytnutí podpory na nadcházejících 12 měsíců,
 - potřeby likvidity by měly být stanoveny prostřednictvím čestného prohlášení příjemce⁽⁸⁶⁾;
 - Potřeby likvidity, které jsou již pokryty opatřeními podpory podle dočasného rámce COVID-19, stávající sdělení nepokrývá;
- f. Úvěry se vztahují na investiční potřeby a/nebo na potřeby pracovního kapitálu;
- g. Úvěry mohou být poskytnuty konečným příjemcům přímo nebo prostřednictvím úvěrových institucí a jiných finančních institucí, jako jsou finanční zprostředkovatelé. V takovém případě by úvěrové instituce nebo jiné finanční instituce měly v co největší možné míře přenést výhody subvencovaných úrokových sazeb na konečné příjemce. Finanční zprostředkovatel musí být schopen prokázat, že provozuje mechanismus, který zajišťuje, aby byly výhody v co největším rozsahu postupovány konečným příjemcům, aniž by to bylo podmíněno poskytnutím subvencovaných úvěrů podle tohoto oddílu k refinancování stávajících úvěrů.

2.4. Podpora na dodatečné náklady v důsledku mimořádně prudkého zvýšení cen zemního plynu a elektřiny

- (65) Kromě stávajících možností, které jsou k dispozici v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, a možností uvedených v tomto sdělení by dočasná podpora mohla zmírnit mimořádně prudké zvýšení cen zemního plynu a elektřiny způsobené agresí Ruska vůči Ukrajině. Taková podpora může být podnikům poskytována buď na základě jejich stávající, nebo na základě jejich historické spotřeby energie. V prvním případě by podpora umožňovala pokračovat nejvíce zasaženým podnikům v hospodářské činnosti, avšak zároveň by v sobě obsahovala pobídky k úsporám energie. V souvislosti s nedostatkem dodávek plynu v EU je rovněž důležité zachovat silné pobídky ke snížení poptávky a postupně připravovat podniky na přechod ke snížení spotřeby plynu. Podpora založená na historické spotřebě energie by mohla zachovat nedotčené tržní pobídky ke snížení spotřeby energie a pomoci podnikům vyrovnat se s následky stávající krize za předpokladu, že příjemci podstatně nesníží výrobní aktivity pod úroveň nutnou k realizování cílových úspor energie a/nebo jen přeměrují svou spotřebu jinam. Členské státy se proto vyzývají, aby za tímto účelem požadovaly po příjemcích poskytování odpovídajících závazků. Pro jakékoli způsobilé období mohou členské státy zavést režim podpory buď na základě stávající, nebo historické spotřeby energie.

⁽⁸⁴⁾ Příslušné odůvodnění by se mohlo týkat příjemců působících v odvětvích, která jsou obzvláště postižena přímými nebo nepřímými účinky ruské agrese, včetně omezujících hospodářských opatření přijatých Unií a jejími mezinárodními partnery, jakož i protiopatření přijatými Ruskem. Uvedené účinky mohou zahrnovat narušení dodavatelských řetězců nebo neuhrazené platby z Ruska nebo Ukrajiny, silnější kolísání cen na trzích s energií a související potřeby zajištění, zvýšená rizika kybernetických útoků nebo rostoucí ceny konkrétních vstupů nebo surovin postižených současnou krizí.

⁽⁸⁵⁾ Ve smyslu definice v příloze I obecného nařízení o blokových výjimkách.

⁽⁸⁶⁾ Plán likvidity může zahrnovat pracovní kapitál i investiční náklady. Komise objasňuje, že po dobu platnosti tohoto sdělení mohou členské státy podle tohoto oddílu poskytnout dodatečné subvencované úvěry příjemcům, kteří již takovou podporu obdrželi, aby se zohlednily nové potřeby likvidity, které nebyly zahrnuty do jejich původního posouzení. Každá taková podpora musí splňovat všechny podmínky tohoto sdělení a je nezbytné zajistit, aby stejné potřeby likvidity byly pokryty pouze jednou.

(66) Komise bude považovat státní podporu za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a. podpora je poskytnuta nejpozději do 31. prosince 2023 ⁽⁸⁷⁾;
- b. podpora může být poskytnuta ve formě přímých grantů, daňových ⁽⁸⁸⁾ a platebních zvýhodnění nebo jiných forem, jako jsou vratné zálohy, záruky ⁽⁸⁹⁾, úvěry ⁽⁹⁰⁾ a kapitál, pokud celková nominální hodnota těchto opatření nepřekročí příslušnou intenzitu podpory a příslušné stropy podpory. U všech použitých částek se musí jednat o hrubé částky, tj. před srážkou daně nebo jiného poplatku;
- c. podpora poskytnutá ve formě vratných záloh, záruk, úvěrů nebo jiných vratných nástrojů může být převedena na jiné formy podpory, např. granty, za předpokladu, že k danému převodu dojde nejpozději do 30. června 2024;
- d. podpora se poskytuje na základě režimu s odhadovaným rozpočtem. Členské státy mohou omezit podporu tak, aby se týkala pouze činností, které podporují konkrétní hospodářská odvětví se zvláštním významem pro hospodářství nebo bezpečnost a odolnost vnitřního trhu, s přihlédnutím například ke kritériím pro upřednostnění kriticky důležitých nechráněných zákazníků zahrnutých ve sdělení „Bezpečná zima díky úsporám plynu“ ⁽⁹¹⁾. Takové omezení však musí být koncipováno všeobecně a nesmí vést k umělému omezení potenciálních příjemců;
- e. Pro účely tohoto oddílu se způsobilé náklady vypočítají na základě spotřeby zemního plynu (včetně jako vstupní suroviny), elektřiny a vytápění a chlazení ⁽⁹²⁾ přímo vyráběných ze zakoupeného zemního plynu a elektřiny příjemcem ⁽⁹³⁾. Maximální způsobilé náklady jsou vypočteny podle tohoto vzorce:

$$(p(t) - p(\text{ref}) \times 1,5) \times q$$

kde:

t je daný měsíc, případně období několika po sobě následujících měsíců mezi 1. únorem 2022 a nejpozději 31. prosincem 2023 („způsobilé období“)

ref. je referenční období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021 („referenční období“)

p(t) je průměrná jednotková cena spotřebovaná příjemcem ve způsobilém období (například v EUR/MWh)

p(ref) je průměrná jednotková cena spotřebovaná příjemcem v referenčním období (například v EUR/MWh)

⁽⁸⁷⁾ Odchylně platí, že pokud je podpora poskytnuta až po následném ověření podpůrné dokumentace příjemce a členský stát se rozhodne nezahrnout možnost poskytnout zálohy v souladu s bodem 68, může být podpora poskytnuta do 31. března 2024, za předpokladu, že je dodrženo způsobilé období vymezené v bodě 66 písm. e) a požadavky bodu 68.

⁽⁸⁸⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě daňového zvýhodnění, musí daňová povinnost, pro kterou je toto zvýhodnění poskytnuto, vzniknout nejpozději dne 31. prosince 2023.

⁽⁸⁹⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě záruk podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 61 písm. i).

⁽⁹⁰⁾ Je-li podpora poskytnuta ve formě úvěrů podle tohoto oddílu, použijí se dodatečné podmínky uvedené v bodě 64 písm. g).

⁽⁹¹⁾ COM(2022) 360 final.

⁽⁹²⁾ V případě soustav dálkového vytápění nebo chlazení nemusí být vždy možné určit přesně palivo používané ústředním zdrojem. V takových situacích mohou členské státy vycházet z certifikace od provozovatele soustavy dálkového vytápění nebo odhadů označujících energetický mix příslušných soustav a použít tyto informace pro výpočet podílu spotřeby vytápění/chlazení, který může být způsobilý pro náhradu podle tohoto oddílu.

⁽⁹³⁾ Pro účely oddílu 2.4 se „příjemcem“ rozumí výhradně podnik nebo právnická osoba, která je součástí podniku.

q je množství zakoupené od externích dodavatelů a spotřebované příjemcem jakožto konečným spotřebitelem ⁽⁹⁴⁾.
Může být členským státem stanoveno buď:

- q(t), tj. spotřeba příjemce ve způsobilém období, nebo
- q(ref), tj. spotřeba příjemce v referenčním období.

Od 1. září 2022 nesmí q překročit 70 % spotřeby příjemce za stejné období v roce 2021.

- f. Celková podpora pro příjemce nepřesáhne 50 % způsobilých nákladů a celková podpora v žádném okamžiku nepřesáhne 4 miliony EUR na jeden podnik.
- g. Podporu poskytnutou podle tohoto oddílu lze kumulovat s podporou poskytnutou podle oddílu 2.1, pokud nejsou překročeny použitelné stropy na jeden podnik podle tohoto oddílu. Pro stejný objem spotřeby nesmí být podpora poskytnutá podle tohoto oddílu vypočítaná na základě historické spotřeby (q(ref)) kumulována s podporou poskytnutou podle oddílu 2.7.

(67) V určitých situacích může být nutná další podpora pro příjemce, kteří během krize utrpěli pokles hospodářské výkonnosti. Členské státy mohou poskytnout podporu, jež přesahuje hodnoty vypočtené podle bodu 66 písm. f), pokud jsou kromě podmínek v bodě 66 písm. a) až e) a g) splněny tyto podmínky:

- a. Celková podpora pro příjemce nepřesáhne 40 % způsobilých nákladů a celková podpora v žádném okamžiku nepřesáhne 100 milionů EUR na jeden podnik.
- b. Pro příjemce způsobilé jako „energeticky náročný podnik“ ⁽⁹⁵⁾ lze celkovou podporu pro příjemce zvýšit na maximálně 65 % způsobilých nákladů a celková podpora nesmí v žádném okamžiku přesáhnout 50 milionů EUR na jeden podnik. Příjemce musí navíc prokázat, že buď dosáhl snížení svého EBITDA ⁽⁹⁶⁾ (s výjimkou podpory) o nejméně 40 % ve způsobilém období v porovnání s referenčním obdobím, nebo že má negativní EBITDA (s výjimkou podpory) ve způsobilém období;
- c. Pro příjemce způsobilého jako „energeticky náročný podnik“ působícího v jednom nebo více odvětvích či pododvětvích uvedených v příloze I ⁽⁹⁷⁾ lze celkovou podporu pro příjemce zvýšit na maximálně 80 % způsobilých nákladů a celková podpora nesmí v žádném okamžiku přesáhnout 150 milionů EUR na jeden podnik. Příjemce musí navíc prokázat, že buď dosáhl snížení svého EBITDA (s výjimkou podpory) o nejméně 40 % ve způsobilém období v porovnání s referenčním obdobím, nebo že má negativní EBITDA (s výjimkou podpory) ve způsobilém období;
- d. V případě podpory poskytnuté podle bodu 67 písm. a), b) a c) nesmí EBITDA příjemce ve způsobilém období, včetně celkové podpory, přesáhnout 70 % jeho EBITDA v referenčním období. V případech, kdy byl EBITDA v referenčním období záporný, nesmí podpora vést ke zvýšení EBITDA ve způsobilém období nad 0.

⁽⁹⁴⁾ Jak prokázal příjemce, např. na základě příslušné faktury. Bude se počítat pouze spotřeba energie koncovými uživateli, prodej a vlastní výroba jsou vyloučeny. Spotřeba energie samotného odvětví energetiky a ztráty vzniklé během transformace a distribuce energie jsou vyloučeny.

⁽⁹⁵⁾ „Energeticky náročný podnik“ je právní subjekt, jehož nákupy energetických produktů (včetně jiných energetických produktů než zemního plynu a elektřiny) činí alespoň 3,0 % hodnoty produkce nebo obrátu, na základě zpráv o finančním účetnictví za kalendářní rok 2021. Alternativně lze použít údaje pro první semestr roku 2022, přičemž v takovém případě může být příjemce způsobilý jako „energeticky náročný podnik“, pokud nakupuje energetické produkty (včetně jiných energetických produktů než zemního plynu a elektřiny) v částce alespoň 6,0 % hodnoty produkce nebo obrátu.

⁽⁹⁶⁾ EBITDA znamená zisk před úroky, zdaněním, odpisy a amortizací bez jednorázového znehodnocení.

⁽⁹⁷⁾ Příloha I uvádí odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jsou obzvláště vystavena ztrátě konkurenceschopnosti v důsledku energetické krize, a u nichž intenzita obchodu odvětví a pododvětví se třetími zeměmi a intenzita emisí představují objektivní zástupné ukazatele. Příjemce se považuje za činného v odvětví nebo pododvětví uvedeném v příloze I podle klasifikace příjemce v odvětvových národních účtech, nebo pokud jedna nebo více činností, které vykonává a které jsou uvedeny v příloze I, vytvořily v roce 2021 více než 50 % jeho obrátu nebo hodnoty produkce.

(68) Podle tohoto oddílu může orgán poskytující podporu vyplatit příjemci zálohu. Orgán poskytující podporu přitom může vycházet z odhadů kritérií způsobilosti v tomto oddílu za předpokladu, že jsou dodrženy stropy podpory uvedené v tomto oddílu. Orgán poskytující podporu vytvoří proces k ověření *ex post* příslušných kritérií způsobilosti a stropů podpory na základě skutečných údajů a ke zpětnému vyžádání jakýchkoli plateb podpory, které nesplňují kritéria způsobilosti nebo překračují stropy podpory, a to nejpozději šest měsíců po skončení způsobilého období.

2.5. Podpora na urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů, skladování a tepla z obnovitelných zdrojů pro plán REPowerEU

(69) Kromě stávajících možností, které jsou k dispozici v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, je v souvislosti s vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině a plánem REPowerEU⁽⁹⁸⁾ nezbytné urychlit a rozšířit dostupnou energii z obnovitelných zdrojů nákladově efektivním způsobem s cílem rychle snížit závislost na dovozu ruských fosilních paliv a urychlit transformaci energetiky. Státní podpora na urychlení zavádění solární kapacity, kapacity větrné energie, kapacity geotermální energie, skladování elektřiny a tepelné energie, tepla z obnovitelných zdrojů, jakož i výroby vodíku z obnovitelných zdrojů, bioplynu a biomethanu z odpadu a zbytků je součástí vhodného, nezbytného a cíleného řešení ke snížení závislosti na dovozu fosilních paliv v současné situaci. Vzhledem k naléhavé potřebě zajistit rychlé provádění projektů, které urychlují zavádění energie z obnovitelných zdrojů, skladování a tepla z obnovitelných zdrojů, jsou dočasně odůvodnitelná určitá zjednodušení pro provádění podpůrných opatření.

(70) Komise bude podporu určenou na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, vodíku z obnovitelných zdrojů, bioplynu a biomethanu z odpadu a zbytků, skladování elektřiny a tepelné energie a tepla z obnovitelných zdrojů považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a. podpora je poskytnuta na některou z následujících oblastí:
 - i. výroba fotovoltaické elektřiny nebo jiné elektřiny ze solární energie;
 - ii. výroba elektřiny z větrné energie;
 - iii. výroba geotermální energie;
 - iv. skladování elektřiny a tepelné energie (rovněž v kombinaci s jedním nebo více druhy investic, na něž se vztahuje tento oddíl);
 - v. výroba tepla z obnovitelných zdrojů, mimo jiné z tepelných čerpadel v souladu s přílohou VII směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁽⁹⁹⁾;
 - vi. výroba vodíku z obnovitelných zdrojů;
 - vii. výroba bioplynu a biomethanu z odpadu a zbytků v souladu s kritérii udržitelnosti EU podle článku 29 směrnice (EU) 2018/2001 a s nařízením (EU) 2018/841⁽¹⁰⁰⁾;
- b. režimy podpory mohou být omezeny na jednu nebo více technologií podle bodu 70 písm. a), ale nesmí zahrnovat žádné umělé omezení nebo diskriminaci (včetně udělování licencí, povolení nebo koncesí, pokud jsou vyžadovány), jako je omezení podle velikosti projektů, lokality nebo regionálních aspektů nebo velmi specifických (pod)typů technologií v rámci některé z technologií uvedených v bodě 70 písm. a);
- c. podpora se poskytuje ve formě přímých grantů, vratných záloh, úvěrů, záruk nebo daňového zvýhodnění;
- d. podpora se poskytuje na základě režimu s odhadovaným objemem a rozpočtem;

⁽⁹⁸⁾ COM(2022)230 final ze dne 18. května 2022.

⁽⁹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/841 ze dne 30. května 2018 o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení (EU) č. 525/2013 a rozhodnutí č. 529/2013/EU (Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 1).

- e. podpora se poskytuje nejpozději do 31. prosince 2023 a zařízení musí být dokončena a uvedena do provozu do 30 měsíců ode dne poskytnutí podpory nebo do 36 měsíců ode dne poskytnutí podpory na větrné elektrárny na moři a zařízení na výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů. Není-li tato lhůta dodržena, musí být 5 % částky poskytnuté podpory vráceno nebo sníženo měsíčně po prvních třech měsících prodlení, přičemž se tato hodnota zvýší až na 10 % za každý měsíc prodlení po šestém měsíci, ledaže by prodlení bylo způsobeno faktory, které příjemce podpory nemohl ovlivnit a které nebylo možné rozumně předvídat ⁽¹⁰¹⁾;
- f. pokud se podpora poskytuje formou smluv o průběžných platbách podpory, nesmí mít tyto smlouvy delší dobu trvání než 20 let od zahájení provozu zařízení, na které byla poskytnuta podpora;
- g. podpora se poskytuje v rámci soutěžního nabídkového řízení, které je otevřené, jasné, transparentní a nediskriminační, na základě objektivních kritérií definovaných *ex ante* a minimalizujících riziko strategického podávání nabídek. Nejméně 70 % všech kvalifikačních kritérií pro výběr použitých pro hodnocení nabídek musí být stanoveno jako podpora na jednotku ochrany životního prostředí ⁽¹⁰²⁾ nebo podpora na jednotku energetického výkonu nebo kapacity;
- h. soutěžní nabídkové řízení není povinné, pokud je podpora poskytována ve formě daňového zvýhodnění, je-li poskytována stejným způsobem všem způsobilým podnikům působícím v tomtéž odvětví hospodářské činnosti, které jsou z hlediska záměrů nebo cílů daného opatření podpory ve stejné nebo podobné faktické situaci. Kromě toho není soutěžní nabídkové řízení povinné, pokud podpora poskytnutá na podnik a projekt nepřesahuje 25 milionů EUR a příjemci podpory jsou malé projekty definované takto:
- i. v případě výroby elektřiny a skladování elektřiny nebo tepla – projekty s instalovaným výkonem rovným 1 MW nebo nižším;
- ii. v případě technologií pro výrobu tepla a těžbu plynu – projekty s instalovaným výkonem, který je nižší nebo roven 1 MW, nebo ekvivalentní;
- iii. v případě výroby vodíku z obnovitelných zdrojů – projekty s instalovaným výkonem, který je nižší nebo roven 3 MW, nebo ekvivalentní;
- iv. v případě výroby bioplynu a biomethanu z odpadu a zbytků – projekty s instalovaným výkonem nižším nebo rovným 25 000 tun za rok;
- v. v případě projektů stoprocentně vlastněných malými a středními podniky nebo u projektů společenství pro obnovitelné zdroje – projekty s instalovaným výkonem nižším nebo rovným 6 MW;
- vi. v případě projektů stoprocentně vlastněných malými podniky a mikropodniky nebo společenstvími pro obnovitelné zdroje, a to pouze v případě výroby větrné energie – projekty s instalovaným výkonem nižším nebo rovným 18 MW.

Není-li podpora pro malé projekty poskytnuta v rámci soutěžního nabídkového řízení, nesmí intenzita podpory překročit 45 % celkových investičních nákladů. Intenzitu podpory lze zvýšit o 20 procentních bodů v případě podpory poskytnuté malým podnikům a o 10 procentních bodů v případě podpory poskytnuté středním podnikům;

- i. objemy instalovaného výkonu nebo výroby zadávané v nabídkovém řízení musí být stanoveny tak, aby byla v nabídkovém řízení zajištěna účinná soutěž. Členský stát musí věrohodně prokázat, že objem zadávaný v nabídkovém řízení bude odpovídat potenciální nabídce projektů. Toho lze dosáhnout tím, že odkáže na předchozí dražby či na technologické cíle obsažené ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu ⁽¹⁰³⁾, nebo tím, že zavede ochranný mechanismus pro zmírnění rizika nedostatečného počtu nabídek. V případě opakovaného nedostatečného počtu nabídek v soutěžních nabídkových řízeních musí členský stát zavést pro všechny budoucí režimy, které Komisi pro tutéž technologii oznámí, nápravná opatření;

⁽¹⁰¹⁾ Tyto faktory by mohly zahrnovat například povinné omezení volného pohybu obyvatelstva z důvodu pandemie nebo narušení dodavatelského řetězce nezbytného vybavení pro projekty. Nepatřila by však sem zpoždění při získávání požadovaných povolení pro projekt.

⁽¹⁰²⁾ Např. EUR za tunu snížení emisí CO₂.

⁽¹⁰³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

- j. podpora musí být navržena tak, aby zachovala účinné provozní pobídky a cenové signály. Kromě toho musí být podpora navržena tak, aby umožňovala řešit neočekávané zisky, a to i v době extrémně vysokých cen elektřiny nebo plynu, například tím, že se zavede mechanismus zpětného vyžádání stanovený *ex ante* nebo poskytnete podpora ve formě dvoustranných rozdílových smluv ⁽¹⁰⁴⁾;
- k. pokud se podpora poskytuje na výrobu obnovitelného vodíku, musí členský stát zajistit, aby se vodík vyráběl z obnovitelných zdrojů energie v souladu s metodikami stanovenými pro kapalná a plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaná v odvětví dopravy ve směrnici (EU) 2018/2001;
- l. podpora v rámci tohoto opatření se nesmí kombinovat s jinou podporou na uhrazení stejných způsobilých nákladů;
- m. podpora může být poskytnuta na investice, u nichž byly práce zahájeny ke 20. červenci 2022; na projekty zahájené před 20. červencem 2022 může být podpora poskytnuta, pokud je nutné investici výrazně urychlit nebo rozšířit její rozsah. V takových případech jsou pro účely podpory způsobilé pouze dodatečné náklady související s urychlením nebo rozšířením rozsahu investice;
- n. podpora musí motivovat příjemce k tomu, aby provedl investici, kterou by bez poskytnutí podpory jinak neprovedl nebo by ji provedl omezeným či odlišným způsobem. Komise má za to, že vzhledem k mimořádné hospodářské situaci, ve které se podniky v důsledku současné krize nacházejí, obecně platí, že v případě neposkytnutí podpory by příjemci pokračovali ve výkonu svých činností beze změny, pokud pokračování ve výkonu těchto činností beze změny nemá za následek porušení práva Unie;
- o. členský stát musí zajistit dodržování zásady „významně nepoškozovat“.

(71) Podporu na zvýšení maximální kapacity stávajících zařízení, aniž by se podnikaly další investice, bude Komise považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, za předpokladu splnění těchto podmínek:

- a. stávající zařízení bylo připojeno k distribuční soustavě před 1. říjnem 2022 a využilo podporu schválenou Komisí podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU nebo je vyňato z oznamovací povinnosti;
- b. podpora je nutná pro zvýšení maximální kapacity stávajících zařízení tak, aby se jejich kapacita zvýšila až o 1 MW na zařízení nebo ekvivalentní hodnotu, bez toho, že by se podnikaly další investice;
- c. podpora je poskytnuta do 31. prosince 2023 a způsobilé období podpory podle opatření podpory skončí dnem 31. prosince 2023;
- d. podpora je v souladu požadavky stanovenými v bodě 70 písm. a), b), c), d), j) a k);
- e. podpora v rámci tohoto opatření se nesmí kombinovat s jinou podporou podporující stejnou dodatečnou kapacitu.

2.6. Podpora na dekarbonizaci průmyslových výrobních procesů prostřednictvím elektrifikace a/nebo využití vodíku z obnovitelných zdrojů a vodíku z elektřiny při splnění určitých podmínek a na opatření v oblasti energetické účinnosti

(72) Kromě stávajících možností, které jsou k dispozici v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, je státní podpora na usnadnění investic do dekarbonizace průmyslových činností, zejména prostřednictvím elektrifikace a technologií využívajících vodík z obnovitelných zdrojů a vodík z elektřiny při splnění podmínek bodu 73 písm. h), a do opatření v oblasti energetické účinnosti v průmyslu součástí vhodného, nezbytného a cíleného řešení ke snížení závislosti na dovozu fosilních paliv v souvislosti s vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině. Vzhledem k naléhavé potřebě urychlit proces rychlého provádění těchto investic jsou odůvodnitelná určitá zjednodušení.

⁽¹⁰⁴⁾ Rozdílová smlouva opravňuje příjemce k platbě rovnající se rozdílu mezi pevnou realizační cenou a referenční cenou – například tržní cenou – za jednotku výstupu. Rozdílové smlouvy mohou také zahrnovat zpětné platby příjemců daňovým poplatníkům nebo spotřebitelům za období, kdy referenční cena převyšuje cenu realizační.

(73) Komise bude podporu na investice vedoucí k i) podstatnému snížení emisí skleníkových plynů z průmyslových činností, které jsou v současnosti závislé na fosilních palivech jako zdroji energie nebo surovině, nebo k ii) podstatnému snížení spotřeby energie v průmyslových činnostech a procesech považovat za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a. podpora se poskytuje na základě režimu s odhadovaným rozpočtem;
- b. maximální výše jednotlivé podpory, která může být poskytnuta jednomu podniku, nesmí v zásadě překročit 10 % celkového rozpočtu, který je pro daný režim k dispozici. Na základě náležitého odůvodnění, které členský stát předloží Komisi, může Komise přijmout režimy, které stanoví poskytnutí částek jednotlivé podpory přesahujících 10 % celkového rozpočtu, který je pro daný režim k dispozici;
- c. podpora se poskytuje ve formě přímých grantů, vratných záloh, úvěrů, záruk nebo daňového zvýhodnění;
- d. investice ⁽¹⁰⁵⁾ musí příjemci umožnit jednu nebo obě tyto možnosti:
 - (i) snížit přímé emise skleníkových plynů ze svých průmyslových zařízení, která jsou v současnosti závislá na fosilních palivech jako zdroji energie nebo surovině, alespoň o 40 % ve srovnání se situací před poskytnutím podpory, a to prostřednictvím elektrifikace výrobních procesů nebo využití vodíku z obnovitelných zdrojů a vodíku z elektřiny jako náhrady fosilních paliv při splnění podmínek v bodě 73 písm. h) níže; pro účely ověření snížení emisí skleníkových plynů je třeba zohlednit také skutečné emise ze spalování biomasy ⁽¹⁰⁶⁾;
 - (ii) snížit spotřebu energie v průmyslových zařízeních v souvislosti s činnostmi, na které je poskytována podpora, nejméně o 20 % ve srovnání se stavem před poskytnutím podpory ⁽¹⁰⁷⁾;
- e. pokud jde o investice související s činnostmi, na které se vztahuje systém obchodování s emisemi (ETS), podpora vede k tomu, že emise skleníkových plynů uvolňované ze zařízení příjemce podpory jsou sníženy pod úroveň příslušných referenčních hodnot pro přidělování bezplatných povolenek podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2021/447 ⁽¹⁰⁸⁾;
- f. podpora nesmí být použita na financování zvýšení celkové výrobní kapacity příjemce;
- g. pokud se podpora poskytuje na investici do dekarbonizace průmyslu zahrnující využívání obnovitelného vodíku, musí členské státy zajistit, aby se využívaný vodík vyráběl z obnovitelných zdrojů energie v souladu s metodikami stanovenými pro kapalná a plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaná v odvětví dopravy ve směrnici (EU) 2018/2001;
- h. podporu lze poskytnout také na průmyslové investice do dekarbonizace zahrnující využívání vodíku vyráběného z elektřiny v jednom z těchto případů:
 - (i) vodík se vyrábí pouze v hodinách, v nichž je mezní výrobní jednotka v nabídkové zóně, kde se elektrolyzér nachází během intervalu zúčtování odchylek, kdy se elektřina spotřebovává, v zařízení na výrobu elektřiny bez použití fosilních paliv. Vodík vyráběný v hodinách, v nichž je mezní výrobní jednotka v nabídkové zóně, kde se elektrolyzér nachází během intervalu zúčtování odchylek, kdy se elektřina spotřebovává, zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, a který byl již započítán jako obnovitelný vodík ve smyslu bodu 73 písm. g), nelze započítat podruhé podle tohoto oddílu;

⁽¹⁰⁵⁾ Podpora na investice, jejichž cílem je snížit přímé emise skleníkových plynů nebo spotřebu energie, a to i pod prahové hodnoty uvedené v bodě 73 písm. d) tohoto sdělení, může být vyňata z oznamovací povinnosti za předpokladu, že jsou dodržena pravidla stanovená v obecném nařízení o blokových výjimkách.

⁽¹⁰⁶⁾ Snížení přímých emisí skleníkových plynů musí být měřeno na základě průměrných přímých emisí skleníkových plynů za posledních pět let před podáním žádosti o podporu (průměrné roční emise).

⁽¹⁰⁷⁾ Snížení spotřeby energie musí být měřeno na základě spotřeby energie za posledních pět let před podáním žádosti o podporu (průměrná roční spotřeba).

⁽¹⁰⁸⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/447 ze dne 12. března 2021, kterým se stanoví revidované hodnoty referenční úrovně pro přidělování bezplatných povolenek na emise na období 2021 až 2025 podle čl. 10a odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 87, 15.3.2021, s. 29).

- (ii) alternativně se vodík vyrábí z elektřiny odebrané ze sítě a elektrolyzátor vyrábí vodík v počtu hodin s plným zatížením, který je stejný nebo nižší než počet hodin, v nichž byla mezní cena elektřiny v nabídkové zóně určena zařízeními, jež vyrábějí bez použití fosilních paliv jinou elektřinu než elektřinu z obnovitelných zdrojů; Vodík vyráběný v počtu hodin s plným zatížením, který je stejný nebo nižší než počet hodin, v nichž byla mezní cena elektřiny v nabídkové zóně určena zařízeními, jež vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů, a který byl již započítán jako obnovitelný vodík ve smyslu bodu 73 písm. g), nelze započítat podruhé podle tohoto oddílu;
- (iii) alternativně musí členský stát zajistit, aby použitý vodík z elektřiny dosáhl alespoň 70 % úspor emisí skleníkových plynů během životního cyklu ve srovnání s hodnotou referenčního fosilního paliva 94 g CO₂eq/MJ a aby pocházel ze zdrojů bez fosilních paliv. Metoda výpočtu emisí skleníkových plynů přidělených elektřině by v souladu s cíli plánu REPowerEU neměla vést ke zvýšení spotřeby fosilních paliv. Pro účely tohoto oddílu lze použít pouze podíl vyrobeného vodíku odpovídající průměrnému podílu elektřiny ze zařízení na výrobu elektřiny bez použití fosilních paliv, v zemi výroby, naměřenému dva roky před daným rokem; Podíl vodíku vyrobeného v souladu s tímto bodem odpovídající průměrnému podílu elektřiny ze zařízení, jež vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů, v zemi výroby, naměřenému dva roky před daným rokem, nelze započítat podruhé podle tohoto oddílu, a to v rozsahu, v němž byl již započítán jako obnovitelný vodík ve smyslu bodu 73 písm. g);
- i. podpora je poskytnuta do 31. prosince 2023 a je podmíněna tím, že zařízení nebo vybavení, které má být z investice financováno, musí být dokončeno a plně v provozu do 30 měsíců ode dne poskytnutí podpory nebo do 36 měsíců ode dne poskytnutí podpory na investice zahrnující využívání vodíku z obnovitelných zdrojů a vodíku z elektřiny při splnění podmínek v bodě 73 písm. h). Není-li lhůta pro dokončení nebo uvedení do provozu dodržena, musí být 5 % částky poskytnuté podpory vráceno nebo sníženo měsíčně po prvních třech měsících prodlení, přičemž se tato hodnota zvýší až na 10 % za každý měsíc prodlení po šestém měsíci, ledaže by prodlení bylo způsobeno faktory, které příjemce podpory nemohl ovlivnit a které nebylo možné rozumně předvídat⁽¹⁰⁹⁾. Pokud je lhůta pro dokončení a uvedení do provozu dodržena, může být podpora ve formě vratných záloh přeměněna na granty; v opačném případě se vratná záloha vrací formou stejně vysokých ročních splátek do pěti let ode dne poskytnutí podpory;
- j. podpora může být poskytnuta na investice, u nichž byly práce zahájeny ke 20. červenci 2022; na projekty zahájené před 20. červencem 2022 může být podpora poskytnuta, pokud je nutné investici výrazně urychlit nebo rozšířit její rozsah. V takových případech jsou pro účely podpory způsobilé pouze dodatečné náklady související s urychlením nebo rozšířením rozsahu investice;
- k. podpora nesmí být poskytnuta na pouhé dodržování platných norem Unie⁽¹¹⁰⁾;
- l. podpora musí motivovat příjemce k tomu, aby provedl investici, kterou by bez poskytnutí podpory jinak neprovedl nebo by ji provedl omezeným či odlišným způsobem. Komise má za to, že vzhledem k mimořádné hospodářské situaci, ve které se podniky v důsledku současné krize nacházejí, obecně platí, že v případě neposkytnutí podpory by příjemci pokračovali ve výkonu svých činností beze změny, pokud pokračování ve výkonu těchto činností beze změny nemá za následek porušení práva Unie;
- m. způsobilé náklady představují rozdíl mezi náklady na projekt, na který je poskytnuta podpora, a úsporami nákladů nebo dodatečnými příjmy v porovnání se situací, kdy podpora není poskytnuta, a to po dobu trvání investice;

⁽¹⁰⁹⁾ Tyto faktory by mohly zahrnovat například povinné omezení volného pohybu obyvatelstva z důvodu pandemie nebo narušení dodavatelského řetězce nezbytného vybavení pro projekty. Nepatřila by však sem zpoždění při získávání požadovaných povolení pro projekt.

⁽¹¹⁰⁾ V souladu s definicí uvedenou v bodě 19 podbodě 89 sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022 (Úř. věst. C 80, 18.2.2022, s. 1).

- n. intenzita podpory nesmí překročit 40 % způsobilých výdajů. Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů v případě podpory poskytnuté středním podnikům a o 20 procentních bodů v případě podpory poskytnuté malým podnikům. Intenzitu podpory lze rovněž zvýšit o 15 procentních bodů v případě investic, které ve srovnání se situací před investicí zajistí snížení přímých emisí skleníkových plynů nejméně o 55 % nebo snížení spotřeby energie nejméně o 25 % ⁽¹¹⁾;
- o. obdobně k požadavkům uvedeným v bodě 73 písm. m) a n) lze investiční podporu poskytnout v rámci soutěžního nabídkového řízení, které je otevřené, jasné, transparentní a nediskriminační, na základě objektivních kritérií definovaných *ex ante* a minimalizujících riziko strategického podávání nabídek. Nejméně 70 % všech kvalifikačních kritérií pro výběr použitých pro hodnocení nabídek musí být stanoveno jako podpora na jednotku ochrany životního prostředí (například EUR na tunu sníženého CO₂ nebo EUR na jednotku ušetřené energie). Rozpočet stanovený v souvislosti s nabídkovým řízením musí představovat závazné omezení v tom smyslu, že lze očekávat, že ne všichni uchazeči podporu obdrží;
- p. režim musí být navržen tak, aby umožňoval řešit neočekávané zisky, a to i v době extrémně vysokých cen elektřiny nebo zemního plynu, tím, že se zavede mechanismus zpětného vyžádání stanovený *ex ante*;
- q. podpora podle tohoto oddílu se nesmí kombinovat s jinou podporou na uhrazení stejných způsobilých nákladů.

2.7. Podpora na dodatečné snížení spotřeby elektřiny

- (74) Kromě stávajících možností dostupných v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU a možností stanovených v tomto sdělení může být k dosažení snížení spotřeby elektřiny podle článků 3 a 4 nařízení (EU) 2022/1854 ⁽¹²⁾ zapotřebí dočasná podpora. Tato podpora by mohla pomoci zmírnit mimořádný nárůst cen elektřiny snížením spotřeby u nákladnějších technologií výroby elektřiny (v současnosti založených na využití plynu). Proto je stejně důležité zachovat pobídky pro stávající snižování spotřeby elektřiny a zajistit soulad s cíli snížení poptávky po plynu stanovenými v nařízení (EU) 2022/1369 ⁽¹³⁾. Vzhledem k rozdílům mezi členskými státy jsou zapotřebí pokyny, které zajistí, aby byla flexibilita založena na kritériích zaměřených na zajištění rovných podmínek a zachování integrity jednotného trhu.
- (75) Komise bude považovat podporu na snížení spotřeby elektřiny za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:
- a. podpora musí poskytovat finanční náhradu pouze tehdy, je-li tato náhrada vyplacena za nespotřebovanou elektřinu ve srovnání s očekávanou spotřebou (hypotetický srovnávací scénář) v dané hodině bez soutěžního nabídkového řízení uvedeného v bodě 75 písm. e) (dále jen „dodatečné snížení spotřeby“). Dodatečné snížení spotřeby lze stanovit na základě různých metodik. Aby se zajistilo, že podpora bude poskytována pouze na dodatečné snížení poptávky, měly by členské státy obecně zohlednit pobídky vyplývající z vyšších cen energií, pobídky z jiných plateb a režimů podpory, povětrnostní podmínky a rizika související s obcházením pravidel;
 - b. podpora musí být navržena tak, aby primárně přispívala k dosažení cíle snížení spotřeby elektřiny stanoveného v člancích 3 a 4 nařízení (EU) 2022/1854 ⁽¹⁴⁾. Je-li podpora navržena tak, aby šla nad rámec těchto cílů, musí členský stát prokázat existenci dalších přínosů podpory (například snížení systémových nákladů u energií nebo nižší spotřeba plynu), které jsou nezbytné ⁽¹⁵⁾ a přiměřené k nápravě vážného narušení hospodářství a zachování vnitřního trhu;

⁽¹¹⁾ Snížení přímých emisí skleníkových plynů nebo spotřeby energie musí být měřeno na základě průměrných přímých emisí skleníkových plynů nebo spotřeby energie za posledních pět let před podáním žádosti o podporu (průměrné roční emise / průměrná roční spotřeba).

⁽¹²⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261I, 7.10.2022, s. 1).

⁽¹³⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261I, 7.10.2022, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Taková podpora bude obecně považována za nezbytnou, pokud přispívá k dosažení snížení spotřeby plynu.

- c. podpora musí být poskytnuta na základě režimu s odhadovaným objemem a rozpočtem;
- d. podpora může být poskytnuta v různých formách, včetně přímých grantů, úvěrů a záruk;
- e. podpora musí být poskytnuta v rámci soutěžního nabídkového řízení, které je otevřené, jasné, transparentní a nediskriminační, na základě objektivních kritérií definovaných *ex ante* a minimalizujících riziko strategického podávání nabídek. Objeví-li se riziko, že je náhrada neúměrně vysoká, musí být podpora navržena tak, aby umožňovala řešit neočekávané zisky, například tím, že se zavede mechanismus zpětného vyžádání stanovený *ex ante*;
- f. soutěžní nabídkové řízení by mělo být v zásadě otevřené všem možným způsobům, jak dosáhnout dalšího snížení spotřeby, zejména:
 - i. přesunům spotřeby elektřiny spotřebitele na jinou dobu nebo vyhýbání se spotřebě;
 - ii. skladování elektřiny za elektroměrem (behind-the-meter) s cílem snížit spotřebu v době špičky (ledaže by podpora nevedla k dalšímu snížení spotřeby); a
 - iii. zařízením na výrobu elektřiny za elektroměrem (behind-the-meter), která jako palivo nepoužívají plyn; členské státy se mohou rozhodnout vyloučit výrobu založenou na jiných fosilních palivech;
- g. pokud jde o bod 75 písm. f), režimy mohou být omezeny na jednu nebo více kategorií příjemců za jedné z těchto okolností:
 - i. pokud jsou rozdíly ve vlastnostech (např. trvání, četnost aktivace) služeb, které mohou potenciální příjemci nabízet, takové, že nabídky za MWh nelze považovat za srovnatelné;
 - ii. pokud členské státy mohou Komisi prokázat, že hospodářská soutěž nebude nepřiměřeně narušena; nebo
 - iii. za účelem zajištění včasného provádění (např. rozšířením stávajících režimů);

Režimy však v žádném případě nesmí zahrnovat žádné umělé omezení nebo diskriminaci. V souladu s článkem 17 směrnice (EU) 2019/944⁽¹¹⁶⁾ se systémy nesmí nepřiměřeně omezovat na konkrétní zákazníky nebo skupiny zákazníků, včetně agregátorů;

- h. kritéria způsobilosti pro účast v soutěžním nabídkovém řízení (nabídkových řízeních) musí být transparentní, objektivní a nediskriminační. Příjemci musí mít k dispozici vhodné zařízení k měření spotřeby elektřiny⁽¹¹⁷⁾ nebo se musí zavázat k jeho instalaci před dosažením dodatečného snížení spotřeby. Z důvodu administrativního zjednodušení může být uplatněn požadavek na minimální velikost nabídky příjemce; v takovém případě nesmí minimální velikost nabídky přesáhnout 10 MW a k dosažení prahové hodnoty musí být povolena agregace;
- i. aby mohli příjemci přesně určit cenu svých nabídek, musí být stanovena jasná a objektivní kritéria, která musí popisovat, kdy bude aktivováno dodatečné snížení spotřeby příjemce. Nicméně může být rovněž nutné zavést dostatečné záruky – například určitá míra náhodné aktivace – aby se zabránilo vytváření pobídek pro obcházení pravidel, jako je vytváření umělé inflace prostřednictvím hypotetických srovnávacích scénářů;
- j. aby se zabránilo negativním dopadům na spotřebu plynu, měli by se příjemci zavázat, že jejich dodatečné snížení spotřeby elektřiny nepovede ke zvýšení jejich celkové spotřeby plynu. Aby navíc podpora na snížení spotřeby v době špičky přinesla požadovaný přínos spočívající v přesunu spotřeby elektřiny ze špičky do hodin „mimo špičku“⁽¹¹⁸⁾ a zároveň nebránila v dosažení cíle snížení celkové spotřeby elektřiny, měli by se příjemci podpory zavázat k tomu, že „mimo špičku“ nebudou spotřebovávat více než 150 % snížené spotřeby elektřiny, která je v době špičky kompenzována;

⁽¹¹⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (přepřpracované znění) (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽¹¹⁷⁾ tj. měření, které umožňuje měřit spotřebu zvláště v době, kdy je požadováno dodatečné snížení poptávky a kdy požadováno není.

⁽¹¹⁸⁾ doba „mimo špičku“ musí být definována tak, aby se obecně zabránilo spotřebě elektrické energie, pokud se k její výrobě používá plyn.

- k. v rámci soutěžního nabídkového řízení musí být příjemci vybíráni na základě nejnižších jednotkových nákladů dodatečného snížení spotřeby (v EUR/MWh nebo ekvivalentním vyjádření ⁽¹¹⁹⁾). Členské státy mohou zavést další objektivní, transparentní a nediskriminační kritéria pro určování pořadí na podporu ekologičtějších technologií nezbytných pro dosažení cílů Unie v oblasti ochrany životního prostředí;
- l. odměna musí být každému příjemci poskytnuta na základě skutečně dosaženého dodatečného snížení spotřeby (na rozdíl od dodatečného snížení spotřeby, k jehož dosažení se příjemce zavázal);
- m. podpora však nesmí vést k nepřiměřenému narušení řádného fungování vnitřního trhu s elektřinou. Členské státy mohou otevřít podporu přeshraniční účasti
- n. dodatečné snížení spotřeby, které je kompenzováno, musí proběhnout v období, na něž se vztahuje příslušný článek (příslušné články) nařízení (EU) 2022/1854 ⁽¹²⁰⁾, nebo v případě podpory jdoucí nad rámec těchto cílů do 31. prosince 2023
- o. kumulace s jinými opatřeními státními podpory je možná, pokud se zabrání nadměrné kompenzaci, například tím, že je podpora poskytována prostřednictvím otevřeného soutěžního nabídkového řízení. V žádném případě však nelze podporu poskytnout, pokud pokrývá způsobilé náklady, které jsou již pokryty jiným opatřením státní podpory.

3. MONITOROVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

- (76) Členské státy musí zveřejnit příslušné informace o každé jednotlivé podpoře poskytnuté podle tohoto sdělení přesahující částku 100 000 EUR ⁽¹²¹⁾ a o podpoře přesahující částku 10 000 EUR ⁽¹²²⁾ v odvětví zemědělské prvovýroby a rybolovu prostřednictvím souhrnných internetových stránek věnovaných státní podpoře nebo IT nástroje Komise ⁽¹²³⁾ do dvanácti měsíců od poskytnutí podpory.
- (77) V případě opatření podpory podle oddílu 2.4 tohoto sdělení, pokud celková podpora na podnik přesáhne částku 50 milionů EUR, musí členské státy do svých režimů zahrnout požadavek, aby příjemce podpory do jednoho roku od poskytnutí podpory předložil orgánu poskytujícímu podporu plán, který přesně vymezuje, jak příjemce sníží uhlíkovou stopu související s vlastní spotřebou energie nebo jak bude plnit kterékoli z požadavků týkajících se ochrany životního prostředí nebo bezpečnosti dodávek popsanych v bodě 33 tohoto sdělení. Tento požadavek se použije ode dne 1. ledna 2023.
- (78) Členské státy musí Komisi předkládat výroční zprávy ⁽¹²⁴⁾.
- (79) Členské státy musí zajistit vedení podrobné evidence o podpoře poskytnuté na základě tohoto sdělení. Evidence musí obsahovat veškeré informace, na základě kterých lze dojít k závěru, že nezbytné podmínky byly dodrženy, musí být uchovávána po dobu 10 let od poskytnutí podpory a musí být na vyžádání poskytnuta Komisi.
- (80) Komise si k udělení podpory může vyžádat další informace, zejména aby ověřila, zda byly dodrženy podmínky stanovené v jejím rozhodnutí o schválení daného opatření podpory.

⁽¹¹⁹⁾ Například, když jsou příjemci vybráni na základě ceny kapacity (EUR/MW), pro snížení spotřeby během pevně stanoveného počtu hodin. V tomto případě musí být počet hodin stanoven předem.

⁽¹²⁰⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261I, 7.10.2022, s. 1).

⁽¹²¹⁾ S odkazem na informace požadované v příloze III nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014 a příloze III nařízení Komise (EU) č. 702/2014. U vratných záloh, záruk, úvěrů, podřízených úvěrů a jiných forem se nominální hodnota podkladového nástroje uvede podle jednotlivých příjemců. U daňových a platebních zvýhodnění může být výše jednotlivých podpor uvedena v rozpětích.

⁽¹²²⁾ S odkazem na informace požadované v příloze III nařízení Komise (EU) č. 702/2014 a příloze III nařízení Komise (EU) č. 1388/2014 ze dne 16. prosince 2014. U vratných záloh, záruk, úvěrů, podřízených úvěrů a jiných forem se nominální hodnota podkladového nástroje uvede podle jednotlivých příjemců. U daňových a platebních zvýhodnění může být výše jednotlivých podpor uvedena v rozpětích.

⁽¹²³⁾ Stránka, na níž lze pro účely transparentnosti veřejně vyhledávat v databázi státních podpor, zpřístupňuje v souladu s evropskými požadavky na transparentnost státní podpory údaje o jednotlivých případech, kdy členské státy udělily státní podporu, a je k dispozici na adrese: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=cs>

⁽¹²⁴⁾ Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.

- (81) Za účelem sledování provádění tohoto sdělení může Komise požádat členské státy, aby poskytly souhrnné informace o využití opatření státní podpory k nápravě vážného narušení hospodářství způsobeného současnou krizí a souvisejícími omezujícími opatřeními.

4. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- (82) Komise použije toto sdělení ode dne 28. října 2022. Komise použije ustanovení tohoto sdělení na všechna opatření oznámená ode dne 28. října 2022, jakož i na všechna opatření oznámená před tímto dnem.
- (83) Toto sdělení nahrazuje dočasný krizový rámec přijatý dne 23. března 2022 ⁽¹²⁵⁾ ve znění jeho změny přijaté dne 20. července 2022 ⁽¹²⁶⁾ (dále jen „předchozí dočasný krizový rámec“). Tento předchozí dočasný krizový rámec se zrušuje s účinkem ode dne 27. října 2022.
- (84) Celkově podpora poskytnutá podle oddílů 2.1 až 2.3 předchozího dočasného krizového rámce a podpora poskytnutá podle stejných příslušných oddílů tohoto sdělení nesmí v žádném časovém okamžiku překročit stropy podpory stanovené v příslušných oddílech tohoto sdělení. Pokud jde o oddíl 2.4 podpora poskytnutá podle předchozího dočasného krizového rámce a podpora poskytnutá podle tohoto sdělení nesmí překročit stropy podpory stanovené tímto sdělením pro stejné způsobilé období. Podporu poskytnutou podle oddílů 2.5 a 2.6 předchozího dočasného krizového rámce nelze kumulovat s podporou poskytnutou podle stejných příslušných oddílů tohoto sdělení, pokud pokrývá stejné způsobilé náklady.
- (85) V souladu se Sdělením Komise o stanovení použitelných pravidel pro posuzování protiprávní státní podpory ⁽¹²⁷⁾, použije Komise toto sdělení na neoznámenou podporu, pokud byla podpora poskytnuta ode dne 28. října 2022.
- (86) Ve všech ostatních případech bude Komise používat pravidla stanovená v dočasném krizovém rámci platném v době, kdy byla podpora poskytnuta.
- (87) Komise přezkoumá všechny oddíly tohoto sdělení před 31. prosincem 2023 na základě důležitých aspektů hospodářské soutěže nebo důležitých ekonomických aspektů, jakož i mezinárodního vývoje. Je-li to užitečné, může Komise svůj přístup k jednotlivým otázkám rovněž dále objasnit.
- (88) Komise v úzké spolupráci s dotčenými členskými státy zajistí rychlé posouzení opatření, která jsou předmětem tohoto sdělení, po jejich jasném a úplném oznámení. Členské státy by měly Komisi informovat o svých záměrech a oznámit plány zavést takováto opatření co nejdříve a co nejsrozumitelnějším způsobem. Komise členským státům v tomto procesu poskytne pokyny a pomoc.

⁽¹²⁵⁾ Úř. věst. C 1311, 24.3.2022, s. 1.

⁽¹²⁶⁾ Úř. věst. C 280, 21.7.2022, s. 1.

⁽¹²⁷⁾ Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.

PŘÍLOHA I

Zvláště postižená odvětví a pododvětví ⁽¹⁾

	kód NACE	Popis
1	0510	Těžba černého uhlí
2	0610	Těžba ropy
3	0710	Těžba železných rud
4	0729	Těžba ostatních neželezných rud
5	0891	Těžba chemických minerálů a minerálů pro výrobu hnojiv
6	0893	Těžba soli
7	0899	Ostatní těžba a dobývání j.n.
8	1041	Výroba olejů a tuků
9	1062	Výroba škrobárenských výrobků
10	1081	Výroba cukru
11	1106	Výroba sladu
12	1310	Úprava a sprádkání textilních vláken a příže
13	1330	Konečná úprava textilií
14	1395	Výroba netkaných textilií a výrobků z nich, kromě oděvů
15	1411	Výroba kožených oděvů
16	1621	Výroba dých a desek na bázi dřeva
17	1711	Výroba buničiny
18	1712	Výroba papíru a lepenky
19	1910	Výroba koksárenských produktů
20	1920	Výroba rafinovaných ropných produktů
21	2011	Výroba technických plynů
22	2012	Výroba barviv a pigmentů
23	2013	Výroba jiných základních anorganických chemických látek
24	2014	Výroba jiných základních organických chemických látek
25	2015	Výroba hnojiv a dusíkatých sloučenin
26	2016	Výroba plastů v primárních formách
27	2017	Výroba syntetického kaučuku v primárních formách
28	2060	Výroba chemických vláken
29	2110	Výroba základních farmaceutických výrobků
30	2311	Výroba plochého skla
31	2313	Výroba dutého skla

(¹) Odvětví a pododvětví uvedená na seznamu s odkazem na intenzitu emisí a intenzitu obchodu odpovídají odvětvím uvedeným v rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/708 ze dne 15. února 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o určení odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jim hrozí únik uhlíku, na období 2021–2030 (Úř. věst. L 120, 8.5.2019, s. 20).

32	2314	Výroba skleněných vláken
33	2319	Výroba a zpracování ostatního skla včetně technického
34	2320	Výroba žáruvzdorných výrobků
35	2331	Výroba keramických obkladaček a dlaždic
36	2332	Výroba pálených zdicích materiálů, tašek, dlaždic a podobných výrobků
37	2341	Výroba keramických a porcelánových výrobků převážně pro domácnost a ozdobných předmětů
38	2342	Výroba keramických sanitárních výrobků
39	2351	Výroba cementu
40	2352	Výroba vápna a sádry
41	2399	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j.n.
42	2410	Výroba surového železa, oceli a ferolitin
43	2420	Výroba ocelových trub, trubek, dutých profilů a souvisejících potrubních tvarovek
44	2431	Tažení tyčí za studena
45	2442	Výroba a hutní zpracování hliníku
46	2443	Výroba a hutní zpracování olova, zinku a cínu
47	2444	Výroba a hutní zpracování mědi
48	2445	Výroba a hutní zpracování ostatních neželezných kovů
49	2446	Zpracování jaderného paliva
50	2451	Odlévání železa

	Kód Prodcom	Popis
1	81221	Kaolin a jiné kaolinitické jíly
2	10311130	Brambory, upravené nebo konzervované jinak než octem nebo kyselinou octovou, zmrazené (včetně brambor vařených nebo částečně vařených v oleji a zmrazených)
3	10311300	Sušené brambory ve formě mouky, moučky, vloček, granulí a pelet
4	10391725	Rajčatový protlak koncentrovaný
5	105122	Sušené plnotučné mléko
6	105121	Sušené odstředěné mléko
7	105153	Kasein
8	105154	Laktóza a laktózový sirup
9	10515530	Syrovátka a modifikovaná (upravená) syrovátka, sušená, v granulích nebo v jiné pevné formě, též zahuštěná nebo obsahující přidaný cukr nebo jiná sladidla
10	10891334	Pekařské droždí
11	20302150	Sklotvorné smalty a glazury, engoby a podobné přípravky pro keramický průmysl, smaltovny nebo sklárny
12	20302170	Tekuté listry a podobné přípravky, skleněné frity a ostatní sklo v prášku, granulích nebo vločkách
13	25501134	Volně kované výkovky dílů převodových a klikových hřídelí a klik, z oceli apod.

PŘÍLOHA II

Srovnávací tabulka

Dočasný krizový rámec přijatý dne 23. března 2022 ve znění jeho změny přijaté dne 20. července 2022		Tento dočasný krizový rámec	
Body	1–14	Body	1–14
Bod	14a	Bod	15
		Nové body	16–17
Bod	15	Bod	18
Bod	16	Bod	19
Bod	17	Bod	20
Bod	18	Bod	21
Bod	19	Bod	22
		Nové body	23–24
Bod	20	Bod	25
Bod	21	Bod	26
Bod	22	Bod	27
Bod	23	Bod	28
		Nové body	29–32
Bod	24	Bod	33
Bod	25	Bod	34
Bod	25a	Bod	35
Bod	26	Bod	36
Bod	26a	Bod	37
Bod	26b	Bod	38
Bod	26c	Bod	39
Bod	26d	Bod	40
Bod	27	Bod	41
Bod	28	Bod	42
Bod	29	Bod	43
Bod	30	Bod	44
Bod	31	Bod	45
Bod	32	Bod	46
Bod	33	Bod	47
Bod	34	Bod	48
Bod	35	Bod	49
Bod	36	Bod	50
Bod	37	Bod	51
Bod	38	Bod	52

Bod	39	Bod	53
Bod	40	Bod	54
Bod	41	Bod	55
Bod	42	Bod	56
Bod	43	Bod	57
Bod	44	Bod	58
Bod	45	Bod	59
Bod	46	Bod	60
Bod	47	Bod	61
		Nové písmeno	61 písm. g)
Bod	47 písm. g)	Bod	61 písm. h)
Bod	47 písm. h)	Bod	61 písm. i)
Bod	48	Bod	62
Bod	49	Bod	63
Bod	50	Bod	64
Bod	51	Bod	65
Bod	52	Bod	66
Bod	53	Bod	67
		Nový bod	68
Bod	53a	Bod	69
Bod	53b	Bod	70
		Nový bod	71
Bod	53c	Bod	72
Bod	53d	Bod	73
		Nové body	74–75
Bod	54	Bod	76
		Nový bod	77
Bod	55	Bod	78
Bod	56	Bod	79
Bod	57	Bod	80
Bod	58	Bod	81
Bod	59	Bod	82
		Nové body	83–86
Bod	60	Bod	87
Bod	61	Bod	88